Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 245 (8735). ● 21 декабрь, 1985 йил ● ШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси навбатдаги мажлисида 1986—1990 йилларда агросаноат комплексининг қайта ишловчи тармоқлари моддий-техника базасини ривожлантиришни жадаллаштириш тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг шу масала юзасидан қабул қилган қарорида мазкур тармоқлардаги ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш ва реконструкция қилиш ҳамда янги корхоналар қуриш, хом ашёни тўлиқроқ ва комплекс қайта ишлашни таъминловчи юксак самарали ва ресурсларни тежайдиган технология жараёнларини ишлаб чиқаришга жорий этиш топшириқлари кўзда тутилади. Бу эса озиқ-овқат тармоқларида маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш имконини беради. Марказда ва жойлардаги партия, совет ва хўжалик органларининг эътибори ажратилаётган капитал маблағлардан самарали фойдаланишни, қайта ишловчи корхоналарнинг қувватларини ўз вақтида ишга туширишва уларни ўзлаштиришни, фан-техника тараққиёти ютуқларини, ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг илғор методларини жорий этишни, маҳсулот сифатини оширишни ҳамда қишлоқ хўжалик хом ашёси нобудгарчилигини камайтиришни таъминлаш зарурлигига қаратилди. Агросаноат комплекси озиқ-овқат тармоқларининг ходимларини уй-жойлар, мактабгача тарбия муассасалари, клублар ҳамда бошқа маданий-маиший объектлар билан таъминлашни яхшилаш тадбирларини амалга ошириш мўлжалланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўртоқ М. С. Горбачевнинг Жазоир миллий-озодлик фронти партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет доимий секретариатининг раҳбари М. Ш. Мессадия билан ўтказган суҳбати якунларини маъқуллади. М. Ш. Мессадия Жазоир президенти Шадли Бинжадиднинг мактубини совет раҳбарига топширди. Совет Иттифоқи билан Жазоир Халқ Демократик Республикаси ўртасида барча соҳалардаги дўстона ҳамкорлик муттасил ривожланиб бораётганлигидан мамнуният изҳор қилинди, КПСС билан Жазоир миллий-озодлик фронти ўртасидаги алоқаларнинг муҳимлиги таъкидланди. СССРнинг Жазоир билан муносабатларни мустаҳкамлашга қаратилган йўли — КПССнинг мустақиллик ва социал-иқтисодий янгиланиш йўлидан бораётган халқларни қўллаб-қувватлашдан иборат принципиал позициясининг конкрет ифодасидир.

Сиёсий бюро мажлисида КПСС XXVII съездига тайёргарлик билан боғлиқ бир қанча масалалар, шунингдек ички ва ташқи сиёсатга оид бошқа баъзи масалалар кўриб чиқилди.

КПСС XXVII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

ИНТЕНСИВ ИШ РЕЖИМИ

Чирчиқдаги «Электрохимпром» бирлашмасида аммиак селитраси ишлаб чиқарадиган технологик линия профилактика учун тўхтатилмай, энг узоқ муддат — уч ой узлуксиз ишлатилди. Бу ускуналарни ҳар ўн кунда тўхтатиб, профилактик ремонт қилиш кўзда тутилган. Химиклар беш йилликнинг тугалловчи йилида интенсивлаш йўлига ўтдилар, бунинг учун аппаратлар қаровини тубдан яхшилаш, барча технология талабларига қатъий риоя қилиш, ремонтнинг юксак сифатли бўлишини таъминлаш лозим бўлди. Натижада аммиак селитраси цехида ускуналарнинг ремонтсиз ишлаш муддати кескин даражада ошди. Планга қўшимча 20 минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқариш учун вақт тежалди.

СИНОВ МАРКАЗИ ТАШКИЛ ЭТИЛДИ

Республика маҳаллий саноат министрлиги ҳузурида синов маркази ташкил этилди. У гилам, сопол, фаянс буюмлар, газлама сифатини текширадиган замонавий воситалар билан жиҳозланган. Келаси йилдан бошлаб бу тармоқда ишлаб чиқиладиган барча янгиликлар синов марказидан ўтганидан кейингина бадиий техника кенгашига тавсия этилади.

(ЎзТАГ).

ҚУВОНЧЛИ ЮТУҚЛАР

«УЗСЕЛЬСТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» тресги коллективи аъзолари — экскаваторчилар, бульдозерчилар, кранчилар ва бошқа машина-механизмларни ҳайдовчилар республика қишлоқ қурилишларида салкам 26 миллион сўмлик бунёдкорлик ишларини амалга оширдилар. Улар бир ярим мингтага яқин объектлар қурилишида қатнашдилар.

Бинокор механизаторлар қўлга киритилган бу ютуқларни мустаҳкамлаш учун зиммаларига оширилган мажбуриятлар олишди. Улар йил охиригача пландагидан ташқари яна 500 минг сўмлик ишларни амалга оширишга аҳд қилдилар.

КПСС XXVII съездини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олаётган трест коллективи иш унумдорлигини оширишда ҳам юксак кўрсаткичларга эришмоқда, иқтисодий режимга қатъий амал қилмоқда. Шунинг учун ҳам бу йил 22 тонна бензин, 60 тоннага яқин дизель ёнилғиси иқтисод қилинди. Тежаб қолинган электр энергияси миқдори 24 минг киловатт-соатни ташкил этди.

И. АХМЕТОВ.

ПЛАНГА ҚЎШИМЧА 1 МИЛЛИОН 600 МИНГ СЎМЛИК

Тошкент мармар ишлаб чиқариш бирлашмаси корхоналарида ўн биринчи беш йилликни яхши якунлаш ва КПСС XXVII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақа тобора авж олаяпти. Барча ишчи-хизматчилар бу ватанпарварлик ҳаракатида фаол қатнашиб, зарбдорчасига ишламоқдалар. Меҳнат беллашувида бирлашма бош корхонаси коллективи ғолиблик қилмоқда. Бу ерда маҳсулот реализация қилиш бўйича топшириқлар ой сайин барвақт уддаланмоқда.

Бош корхона коллективи илғор иш усулларини қўлланиш, ишлаб чиқариш жараёнларини тинмай механизациялаш, янги асбоб-ускуналарни ва технологик линияларни жорий қилиш туфайли мамлакатимиз қурилишларида кенг фойдаланилаётган мармар ва гранит плиталари тайёрлашни кўпайтириш ва сифатини яхшилашга эришмоқдалар. Мармарчилар маҳсулот реализация қилиш бўйича ўн биринчи беш йиллик топшириғини бирлашмада биринчи бўлиб бажардилар. Шундай юксак меҳнат ғалабасига эришганликлари ҳақида шу йилнинг 20 августида рапортга имзо чекишган эди.

Улар КПСС XXVII съезди шарафига зиммаларига олган қўшимча социалистик мажбуриятларини ҳам муваффақиятли бажармоқдалар. Беш йиллик пландан ташқари 1 миллион 600 минг сўмлик қимматли бинокорлик материаллари етказиб бериш ҳақидаги ваъдаларини бажариш арафасида турган шижоаткорлар куни кеча якунловчи йил планини ҳам муваффақиятли бажардилар. Ҳозиргача қўшимча ишлаб чиқарилган маҳсулот миқдори 1,5 миллион сўмликка яқинлашиб қолди.

Корхона коллективининг бундай меҳнат ютуқларида ўз касбини пухта эгаллаган моҳир ишчи-хизматчиларнинг муносиб ҳиссалари бор. Мавжуд барча 17 бригада коллективи зиммасидаги вазифани тўла ва ошириб адо этишга эришмоқда. Айниқса, С. Губайдуллин раҳбарлигидаги бригада, ишчилардан Р. Ҳасанов, К. Бадалбоев, И. Ёқубов, Т. Тўхтабоқиев ва бошқалар зарбдор ўн кунликларда пешқадамлик қилишаяпти. Улар кўп вақтдан бери ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот бермоқдалар.

Х. НОСИРОВ.

БЕШ ЙИЛЛИК МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

АНГРЕН нон заводи коллективи беш йиллик планни бажарганлиги ҳақида ғалаба рапорти берди. Ўн биринчи беш йилликда корхонада катта ўзгаришлар бўлди. Жумладан, завод янги бинога кўчиб ўтди, янги технологик линиялар ўрнатилди, унни идишсиз сақлаш ва сухари цехлари ишга туширилди. 20 дан ортиқ янги маҳсулот турларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Ҳозир заводда кунига 65,8 тонна нон-булка ва 1,5 тонна кондитер маҳсулотлари тайёрланмоқда. Беш йиллик бошидан бери 16 миллион 478 минг сўмлик маҳсулот савдога юборилди. Ўз имкониятларини чамалаб кўрган нонвойлар йил охиригача яна 600 минг сўмлик нон-булка ва кондитер маҳсулотларини эл дастурхонига тортиқ қилишни мўлжалладилар.

Корхона коллективи якунловчи йилда самарали ишлади. Бу муносиб тақдирланди. Шу йилнинг иккинчи ва учинчи кварталлари якунига кўра нонвойлар Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топилди ҳамда СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги ва тармоқ касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлди.

А. РАЗЗОҚОВ.

ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

ОЗИҚ-ОВҚАТ РЕСУРСЛАРИНИ САҚЛАЙЛИК

КПССнинг совет халқи фаровонлигини бутун чоралар билан оширишга қаратилган йўли аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини тобора тўлиқроқ қондиришни кўзда тутади. Янги таҳрирдаги КПСС Программаси, СССРни 1986—1990 йилларда ва 2000 йилгача бўлган даврда иқтисодий ҳамда социал ривожлантириш асосий йўналишлари лойиҳаларида шулар таъкидланган. Партия ва ҳукумат агросаноат комплексини ривожлантириш борасида таъсирчан чораларни амалга оширмоқдалар. Кейинги йилларда мамлакатда аҳолини асосий озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш яхшиланди, бундай маҳсулотларнинг турлари кўпайди. Аммо бу деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотларидан оқилона фойдаланиш ва уларни етиштиришни кўпайтириш проблемасини кун тартибидан туширмайди.

20 декабрда Ўзбекистонда «Озиқ-овқат ресурсларини сақлайлик» мавзуида ўтказилган ягона сиёсий кунда ана шулар ҳақида гапирилди. Докладчилар саноат корхоналари, қурилишлар, колхоз ва совхозларнинг, муассасалар ҳамда ўқув юртларининг меҳнат коллективлари ҳузурида сўзга чиқиб, Озиқ-овқат программаси изчиллик билан бажарилаётганлиги туфайли мамлакатда қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш ҳажми кейинги икки йил ичида тўққиз процент ошганлигини айтдилар. Ўзбекистонда ҳам экономиканинг аграр секторини ривожлантириш борасида зўр куч-ғайрат сарфланмоқда. Аммо булар ҳали кутилган натижаларни бермаяпти. Республикада деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш планларининг бажарилмай қолганлиги сабабли 1984 йилда аҳоли жон бошига дон, картошка, сабзавот, гўшт ва сут истеъмол қилиш даражаси ўтган йилларга нисбатан бир мунча камайди.

Аҳолининг талаб-эҳтиёжлари ортиб бораётганлиги ўн иккинчи беш йилликда Ўзбекистонда қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг ўртача йиллик ҳажмини 14—16 процент оширишни зарур қилиб қўймоқда. Докладчилар асосий йўналишлар лойиҳасида кўзда тутилган марраларга эришиш учун ишга тушириш лозим бўлган кўпгина фойдаланилмаган резервларни айтиб ўтдилар. Ишнинг муваффақияти кўп жиҳатдан агросаноат комплекси барча бўғинларининг самарали ишлашига, моддий ҳамда озиқ-овқат ресурсларидан оқилона фойдаланишга, ҳосилнинг йиғиштириб олиш чоғида, шунингдек умумий овқатланиш соҳаси ва рўзғорда маҳсулотларни истеъмол қилиш жараёнида йўл қўйиладиган нобудгарчиликларни камайтиришга боғлиқ бўлиши таъкидланди. Ўзи арзон, лекин жуда зўр меҳнат билан қўлга киритиладиган нонни исроф қилишга қатъий барҳам бериш керак.

Чорвачилик маҳсулдорлигини, сабзавотчилик ва боғдорчиликнинг ҳосилдорлигини ошириш учун кўп иш қилиш керак бўлади. Фермаларда ем-хашакдан тўғри фойдаланиш зарурлигига, молларни кўп миқдордаги нон ва бошқа сифатли маҳсулотлар билан боқишга йўл қўйиб бўлмаслигига эътибор қаратилди.

Докладчилар мамлакатимиз экономикани сифат жиҳатдан қайта қуриш даврига кирган ҳозирги кунда дала ва фермалар маҳсулотини етиштиришга сарф-харажатларни камайтириш биринчи навбатдаги вазифа бўлиб қолаётганлигини таъкидлаб ўтдилар. Партия ҳужжатларида уқтириб ўтилганидек, тежамкорлик режимини кучайтириш—бойлигимиз сари йўлдир. Бунинг учун ҳар бир меҳнат коллективида, ҳар бир совет оиласида имкониятлар мавжуд. Халқ бойлигини авайлаб асраш, ҳар бир кишида соҳиблик туйғусини тарбиялаш партия ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга, КПСС XXVII съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини муносиб кутиб олишга ёрдам беради, дейилди ягона сиёсий кунда. Докладчилар кўпдан-кўп саволларга жавоб қайтардилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссиясининг аъзолари, область, район партия комитетларининг секретарлари, совет ва жамоат ташкилотларининг, республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари ягона сиёсий кунда меҳнат коллективлари ҳузурида сўзга чиқдилар.

Ягона сиёсий кунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ЧОРВАЧИЛИК «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

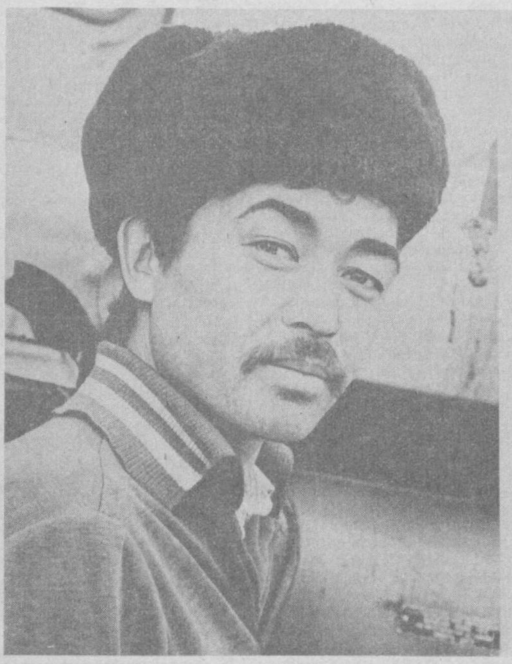

КЎРСАТКИЧЛАР ЧАККИ ЭМАС

● УРТА ЧИРЧИҚ районидаги «Северний маяк» колхози меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларида йиллик план ва топшириқларни муваффақиятли бажаришмоқда. Хўжалик чорвадорлари эришаётган ютуқлар, айниқса, салмоқли бўлаётир. Улар ўн бир ойдаёқ давлатга гўшт, сут сотиш йиллик планларини ортиғи билан бажардилар. Давлатга пландаги 1090 тонна ўрнига 1100 тоннадан ортиқ сут, 146 тонна ўрнига 156 тонна гўшт етказиб берилди.

Колхозда масъулиятли давр — чорва қишлови ҳам муваффақиятли ўтяпти. Чунки, бунга олдиндан пухта тайёргарлик кўрилган. Қишлов учун 2930 тонна дағал хашак, 3200 тонна силос, 1678 тонна лавлаги ва бошқа озуқалар жамғарилиб, соғин сигирлар ва қорамоллар тўйимли рацион асосида парвариш қилинмоқда. Шунинг учун айни кунларда ҳам ҳар бош соғин сигирдан 10 килограммдан ошириб сут соғиб олинмоқда. Бу муваффақиятларга ферманинг ҳар бир аъзоси салмоқли ҳисса қўшяпти. Суратларда: (чапдан) ферманинг илғор механизатори Абдухалил Жўраев. У озуқаларни ўз вақтида тарқатмоқда; (ўнгда чапдан) сут-товар фермасининг пешқадам соғувчилари Мукаррам Солиҳова, Ўлмас Маматқулова, Жамила Саидова, Салима Утемисова ва Чўлпоной Айтбоева. Улар қарамоғларидаги соғин сигирлардан 11 килограммга етказиб сут соғиб олишмоқда.

А. Зуфаров фотолари.

ДИҚҚАТ: ТАЖРИБА!

ЧЕКИНГИЗГА ТУШГАНИ ҚАНЧА?

— Фараз қилинг: сиз оила бошлиғи сифатида бир ойлик маошингизни хонадонингиз эҳтиёжи учун нималарга сарфлашни олдиндан белгилаб қўясиз,— дейди Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институти «Красний водопад» тажриба хўжалиги директори Ғани Самиғов.— Агар тадбиркор бўлсангиз ҳар бир сўм-тийинни ўрнида ишлатасиз. Маблағингизнинг бир қисмини тежаб, шу ҳисобдан бошқа юмушларингизга ҳам фойдаланасиз. Биз ҳозирда қўллаётган тадбир ҳам худди ана шунга ўхшаб кетади.

Гапнинг очиғини айтиш керак, наряд усулида ишлаган пайтларимизда кичик бўғин раҳбарлари кундалик сарф-харажатлар хўжаликка қанчадан тушаётганини аниқ билмасдилар. Масалан, чорвачилик комплексимиздаги ишларни бажариш учун транспорт воситаси юборилди, дейлик. Тракторчи ёки шофёр кўрсатилган ишни қисқа вақт ичида бажариб қўйган бўлса ҳам, лекин то кеч бўлгунча шу ерда ивирсиб юриб, кунни ўтказарди. Лекин бу билан бригадирнинг иши йўқ. У тракторчи ёки шофёр бутун кун давомида фермада ишлади, деб наряд ёзиб бераверарди.

Хўжаликда бундан бир неча ой муқаддам ишлаб чиқаришни бошқаришнинг цех структурасига ва маҳсулот етиштириш учун ем-хашак сарфлашни назорат қилишнинг чек формасига ўтилди. Бу усул эндигина синовдан ўтаётганлигига қарамай, ҳозирданоқ яхши натижалар бермоқда. Ходимларнинг масъулияти ошиб, моддий ресурслардан тежамли фойдаланиш учун курашилмоқда. Беҳуда сарф-харажатлар камайиб, маҳсулот таннархини арзонлаштириш истиқболлари очилмоқда.

Янги тадбирнинг изчил ва қатъий амалга оширилишини хўжалик маъмурияти вакиллари, мутахассислардан иборат махсус комиссия назорат қилиб боради. Ҳар бир ўрта бўғин раҳбари ўзининг чек варақасига эга. Унда бригадалар, чорвачилик комплекси, автогараж ва бошқа ишлаб чиқариш участкаларида бир ой давомида бажариладиган турли ишлар харажати учун ажратилган лимитлар белгилаб қўйилган. Ана шунга мувофиқ кичик бўғин раҳбарлари ўзлари етакчилигидаги коллективда ҳар куни қанчадан маблағ сарфланаётганини аниқ билишади. Омилкорлик, тадбиркорлик билан иш юритиб, тежамкорлик учун курашадилар. Чунки, лимитда белгилаб қўйилган маблағдан иқтисод қилиб, қолган сумманинг бир қисми ходимларга мукофот тарзида тақсимланади.

Ўз навбатида назорат комиссияси ойнинг охирида чек усулига қандай амал қилинаётганлигини таҳлил қилиб боради. Дейлик, бригададаги сарф-харажатлар лимитда кўрсатилганидан анча ортиб кетибди. Комиссия бунинг сабабини синчиклаб ўрганади. Агар жами харажатлар ўринли деб топилса, у ҳолда акт қилиниб, рухсат берилиб, расмийлаштирилади. Аксинча харажатларнинг бир қисми беҳаду сарфланганлиги исботланса, у ҳолда айбдорларга маъмурий чора кўрилади.

Айни кунларда хўжаликда чорва қишлови муваффақиятли ўтмоқда. Бунга янги тадбирнинг қўлланиши ҳам ўзининг самарали таъсирини кўрсатмоқда. Чунки фермада ҳамма ишлар қатъий ҳисоб-китоб асосида йўлга қўйилган. Бу эса тартиб-интизомнинг мустаҳкам бўлишини таъминламоқда.

Янги усулни ишлаб чиқаришга жорий этилишида ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими олимлари, айниқса, план ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи П. Когдаснинг амалий ёрдами катта бўлмоқда. Республикамизда биринчи бор қўлланилаётган бу тадбир келгусида самарали натижаларни бериши ҳозирданоқ маълум бўлиб қолди. Айниқса, Ҳ. Эшматов, А. Комилов бошлиқ озуқачилик бригадалари, И. Шалашвилли мудирлик қилаётган автогараж ҳамда М. Кучиев етакчилик қилаётган сутчилик комплексида меҳнат унумдорлиги кескин ортиб, тежамкорлик учун кураш авж олиб кетди.

Хўжаликда шу кунгача давлатга йиллик пландаги 340 тонна ўрнига 365 тонна гўшт топширилди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 25 тоннага кўпдир. Йил охиригача яна 20 тонна гўшт топшириш мўлжалланяпти. Йиллик планда белгиланган 2550 тонна сутнинг эса 2378 тоннадан зиёди сотилди. Бу ўтган йилдагига нисбатан 60 тоннага ортиқдир. Йил охиригача планнинг сўзсиз бажарилиши кутилмоқда. Ҳар бир сигирдан кунига 10—11 килограммдан сут соғилиб, давлатга 7 тонна маҳсулот топшириляпти. Умуман олганда хўжаликда мавжуд 2260 бош қорамолни қишловдан соғлом олиб чиқиб, уларнинг маҳсулдорлигини ёздагидан камайтирмаслик учун астойдил ҳаракат қилинмоқда.

Қ. КАРИМОВ.

КПСС XXVII съезди

ПАРТИЯНИНГ СЪЕЗДОЛДИ ҲУЖЖАТЛАРИ— УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ЯНГИ ИНСОННИ ШАКЛЛАНТИРИШ

Янги таҳрирдаги Программа лойиҳасида «Мамлакатимизда коммунизм қуриш КПССнинг пировард мақсадидир» деб эълон қилинган. Коммунистик формациянинг юқори фазасида жамият аъзолари юксак даражада онгли, ижтимоий фаол, интизомли бўлиши керак, коммунистик турмушнинг ҳамма эътироф этган ягона қоидаларига риоя қилиш ҳар бир кишининг ички эҳтиёжига ва одатига айланиши лозим. Умуман, коммунизм ҳар бир кишининг эркин камол топиши ҳамманинг эркин камол топишининг шарти бўлган ижтимоий тузумдир.

Партия совет кишиларини ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбиялашни, ўзида маънавий бойлик, ахлоқий поклик ва жисмоний мукаммалликни мужассамлаштирган, ҳар томонлама камол топган, ижтимоий жиҳатдан фаол шахсни шакллантиришни коммунистик қурилишнинг муҳим ва ажралмас қисми, деб ҳисобламоқда. Жамиятимиз тараққиётининг ҳозирги босқичида барча совет кишиларида илмий дунёқарашни шакллантириш ғоявий-тарбиявий ишнинг асосини ташкил этади. Социализм жамиятимиз маънавий ҳаётида илмий дунёқараш ҳукмронлигини таъминлади. Унинг негизини фалсафий, иқтисодий ва социал-сиёсий қарашларнинг яхлит ва мукаммал системаси бўлмиш марксизм-ленинизм ташкил этади. Марксча-ленинча дунёқараш билан қуролланган кишигина коммунистик қурилиш принципларининг талабларини чуқур идрок этади ва коммунизмнинг актив, онгли қурувчиси бўла олади.

Илмий дунёқарашни шакллантириш моддий ва маданий ҳаётга, партиянинг кенг кўламли чуқур идеологик ишига боғлиқ бўлган узоқ муддатли мураккаб жараёндир. В. И. Ленин илмий дунёқараш инсоният томонидан вужудга келтирилган барча билим бойликларини эгаллаш ва амалда ўзлаштириш асосидагина ҳосил бўлади, деб қайта-қайта уқтирган эди.

Совет жамиятида марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришнинг яхлит системаси қарор топган. Партия ва комсомол сиёсий маорифи, иқтисодий таълим меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган тарғибот ва ташвиқот ишлари шу мақсадга қаратилган. Ҳозир фақат Тошкент областидаги марксча-ленинча таълим системасида 738 минг тингловчи шуғулланмоқда. 22 минг пропагандист мактаб ва семинарлардаги машғулотларда уларни ғоявий жиҳатдан чиниқтирмоқда, ҳар бир тингловчида илмий дунёқарашни шакллантиряпти.

КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми қарорлари асосида сиёсий ва иқтисодий таълим қайта қурилди. Бу ўқувнинг самарадорлигини оширди, унинг ҳар бир меҳнат коллективи олдида турган амалий вазифаларни ҳал этишга кўмаклашишини таъминламоқда.

Кейинги пайтларда лекция пропагандаси ҳам яхшиланиб боряпти. «Билим» жамияти барча аъзолари аттестациядан ўтказилмоқда. Ўқилаётган лекциялар, ўтказилаётган суҳбатлар савиясига талаб оширилмоқда. Айниқса аҳоли турар-жойларида тарғибот ва ташвиқот ишларини кучайтириш чоралари кўриляпти.

Бутун республикамизда бўлгани каби областимизда ҳар ойда ўтказиб турилаётган ягона сиёсий кунлар ҳам меҳнаткашларда илмий дунёқарашни шакллантириш вазифаларига қаратилмоқда. Партия комитетларининг сиёсий докладчилари, раҳбар ходимлар меҳнаткашлар билан жонли мулоқотлар пайтида партия ва давлатимизнинг ички ва ташқи сиёсати, мамлакат ҳаётидаги энг муҳим воқеалар тўғрисида гапириб бериш билан бир қаторда уларнинг кўпдан-кўп саволларига жавоб бермоқдалар. Ягона сиёсий кун меҳнаткашларнинг ижтимоий активликларини оширяпти.

Янги таҳрирдаги Программа лойиҳасида КПССнинг ғоявий-тарбиявий иш соҳасидаги энг муҳим вазифалари орасида меҳнат тарбиясига алоҳида эътибор берилиши бежиз эмас. Партия ҳар бир совет кишисида меҳнатга, хоҳ у ақлий ёки жисмоний бўлсин, чуқур меҳр-муҳаббатни ва умуммaнфаати йўлида сидқидилдан меҳнат қилишга тайёрликни шакллантиришни тарбиявий ишнинг марказига қўймоқда. «Меҳнат, — дейилади лойиҳада, — жамият моддий ва маънавий бойлигининг асосий манбаи, кишининг социал обрў-эътиборини баҳолайдиган асосий мезон, унинг муқаддас бурчи, шахсни коммунистик руҳда тарбиялашнинг негизидир».

Совет кишиларининг том маънода қаҳрамонона меҳнати туфайли мамлакатимизда экономика ва маданиятни ривожлантиришда оламшумул-тарихий ғалабаларга эришилди. Миллий даромад, ижтимоий меҳнат унумдорлиги талай даражада ошди. Халқ фаровонлиги юксалди.

НАЗАРИЯ МАСАЛАЛАРИ

Лекин олдимизда янада улуғвор вазифалар турипти. СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг ўн иккинчи беш йилликка ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасида тарихан қисқа муддатда — ўн беш йил ичида мамлакатнинг миллий даромадини қарийб икки баравар, ижтимоий меҳнат унумдорлигини 2,3—2,5 баравар кўпайтириш мўлжалланган.

Белгиланган катта ва масъулиятли режаларни муваффақиятли амалга ошириш ҳар бир ишчи ва колхозчидан, ҳар бир ходимдан ишга ижодий муносабатда бўлишни талаб этмоқда. Партия буни инсон омили ролининг оширилиши билан боғламоқда. Тарихий мақсадлар кўлами қанчалик кенг бўлса, миллионларнинг уларга эришишда хўжайинларча манфаатдорлик, масъулият билан, онглилик билан фаол иштирок этиши шунчалик муҳимдир.

Бу эса меҳнат тарбиясининг ролини янада оширмоқда. Оммани меҳнатга коммунистик муносабат руҳида тарбиялашнинг асосий методи — ишонтириш методидир. Ҳар бир киши онгига меҳнатининг натижалари унинг ўзи ва жамият манфаатларига хизмат қилиши, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлмасдан туриб коммунистик жамият қуриш мумкин эмаслиги сингдирилиши керак. Меҳнаткашлар моддий ишлаб чиқариш даражаси қанча юқори бўлса совет кишиларининг ҳаёти шунча фаровон бўлади, деган принципни чуқур англаб етишлари лозим. Бу эса ҳар бир коллективда, ҳар бир иш участкасида тартиб ва интизомни, уюшқоқликни янада мустаҳкамлашни талаб этади.

Ижтимоий фойдали меҳнатдан бўйин товловчилар, хизмат вазифасини суиистеъмол қилувчилар, социалистик мулкка кўз олайтирувчилар, порахўрлар, чайқовчилар, умуман меҳнатсиз даромад қилишга интилувчиларга қарши шафқатсиз кураш олиб бориш ҳам меҳнат тарбиясининг узвий қисмидир.

В. И. Ленин моддий рағбатлантириш социалистик ишлаб чиқариш тараққиётининг муҳим ҳаракатлантирувчи кучи, деб уқтирган эди. Меҳнат натижалари моддий рағбатлантириш манбаи ҳисобланади. КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленумида «Биз социалистик жамиятда яшаб турганимизни унутишимиз мумкин эмас, бу жамиятнинг тараққиёти социализмнинг туб принциплари билан, шу жумладан, албатта, меҳнатга қараб тақсимлаш принципи билан тартибга солиниши керак» деб таъкидланган.

Меҳнат тарбиясини ёшликдан бошлаш жуда муҳимдир. Шу муносабат билан ҳозир амалга оширилаётган умумтаълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг аҳамиятини алоҳида уқтириш зарур. Ўқув жараёнини меҳнат тарбияси билан узвий боғлиқ ҳолда қўшиб олиб бориш янги инсонни шакллантириш мақсадларига хизмат қилади.

В. И. Ленин «Коммунистик ахлоқ борми?» деган саволга ижобий жавоб бериб, унинг моҳиятини тушунтириб берган эди. Коммунистик ахлоқ социал зулмга қарши ва ахлоққа хилоф ҳар қандай иллатларга қарши курашда минглаб йиллар давомида меҳнаткашлар томонидан яратилган илғор ахлоқ нормаларини ўз ичига олади. Ишчилар синфининг революцион ахлоқи ана шу илғор ахлоқ асосида ривожланди ва қарор топди. Шунинг учун ҳам янги таҳрирдаги Программа лойиҳасида «Бизнинг ахлоқимиз оддий, умуминсоний маънавий бойликларни ҳам, кишиларнинг ахлоқий нормалари ва улар ўртасида эксплуатацияга қарши, озодлик ва социал тенглик учун, бахт-саодат ва тинчлик учун кўп асрлик кураш жараёнида халқ оммаси яратган муносабатларни ҳам ўз ичига олади», деб кўрсатилган. Коммунистик ахлоқ коллективчилик, инсонпарварлик, актив фаол ахлоқидир. Бу ахлоқ нормалари совет кишиси характерида социализм учун курашда шакллана борди. Зеро, социалистик жамият қуриш принципи меҳнаткаш инсонни ҳурматлашга, қадр-қимматини оширишга қаратилгандир. У кишилар ўртасидаги чинакам дўстлик, ўртоқлик муносабатларини ўрнатиш орқали актив меҳнат қилишга ундайди. Бу ҳолат эса социалистик турмуш тарзига зид бўлган ҳар қандай иллатларга муросасиз бўлишга ўргатади.

Совет кишиларини социалистик ватанпарварлик ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялаш коммунистик ахлоқни қарор топтиришнинг муҳим шартларидан биридир.

Меҳнаткашларни, айниқса, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда совет кишилари кекса авлодларининг шонли революцион, уруш ва меҳнат анъаналари жуда катта роль ўйнайди. Шунинг учун КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳаси иккинчи қисмининг V-бўлими I бобидаги «Ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялаш» бандида «Партия совет кишисида Октябрь Ватанига, ўзи туғилиб ўсган заминга...» сўзларидан сўнг **«кекса авлоднинг шонли революцион, уруш ва меҳнат анъаналарига»** сўзларини қўшиб қўйиш мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблайман.

А. АБДУСАМЕДОВ,
фалсафа фанлари доктори, профессор.

ЖАДАЛЛАШТИРИШ ЙЎЛИДАН— ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг «Танланган нутқлари ва мақолалари» китоби босилиб чиқди.

Китобга М. С. Горбачевнинг 1985 йил апрелидан октябригача бўлган даврдаги нутқлари, мақолалари ва докладлари киритилган.

Ҳамма материаллар жамиятнинг социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш ғояси билан бирлаштирилган. Уларда экономикани янада жўшқин ўстириш зарурлиги таъкидланади. Шу билан бирга бу ўсишнинг янги сифати ҳақида, ривожланишнинг интенсив изларига ўтиш тўғрисида, стратегик муҳим йўналишларда олға томон тез ҳаракат қилиш ҳақида гап боради.

Партиянинг социал сиёсати, социал адолат принципини янада тўлиқ амалга ошириш, пишиқ-пухта озиқ-овқат базасини вужудга келтириш проблемалари китобда янгича оҳангда янграйди.

Инсон омилини кучайтириш вазифаси ягона социал-иқтисодий ва сиёсий нуқтаи назардан асослаб берилади. Халқ совет тарихимизнинг бош қаҳрамони бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Жамиятнинг янги сифат ҳолатига эришиш Совет демократиясини такомиллаштириш билан, қуйидан контролни кучайтириш билан узвий равишда боғланади.

Тўплам материалларида партиявий иш услубини такомиллаштиришга, кадрларни сиёсий ишчанлик ва маънавий фазилатларига қараб танлаш ва жой-жойига қўйишдан иборат ленинча принципларга оғишмай риоя этишга катта эътибор берилади.

Китобда уруш ва тинчлик, социал тараққиёт ва миллий озодлик проблемалари, КПСС билан Совет давлати халқаро фаолиятининг фундаментал асослари батафсил ишлаб чиқилган.

КПСС XXVII съездига тайёргарлик, съездолди ҳужжатларини муҳокама қилиш масалалари китобда алоҳида ўрин олади. Эълон қилинган материаллар принципиал сиёсат — ҳақиқатдан ҳам тўғри ягона сиёсатдир, деган ленинча хулосанинг чуқурлигини тасдиқлайди.

М. С. Горбачевнинг китоби жонли фикрни қулф урдиради, жамият олдида турган вазифаларни, шу вазифаларни ҳал этиш йўллари ва усулларини яхшироқ тушунтириб беради, партия ва хўжалик органларининг, коммунистларнинг, барча онгли гражданларнинг ташаббусини ривожлантиришга кўмаклашади.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди ва Москвадаги «Красний пролетарий» босмахонаси чоп этди.

(ТАСС).

НУР БОР— БУНЁДКОРЛИК БОР

ЭЛЕКТР энергиясини Ильич нури деб бежиз айтишмайди. Бунинг тагида оламолам мазмун бор. Жаҳонда биринчи бўлиб социалистик жамият яратиш йўлига қадам қўйган она-Ватанимиз экономикасининг барча тармоқлари Коммунистик партия раҳбарлигида жадал ривожланиб борди. Ўша вақтдаёқ улуғ доҳий В. И. Ленин экономиканинг, куч-қудратимизнинг асоси ҳисобланган энергетикани юксалтириш ҳақида катта ғамхўрлик қилган эди. Бевосита унинг раҳбарлигида ГОЭЛРО плани ишлаб чиқилиб, амалга оширила бошланди. Шу планга мувофиқ ўнлаб нурхоналар барпо этилди. Бизнинг республикамизда эса Бўзсув ГЭСи ишга туширилди. Ильич нури дейилишининг боиси ҳам шундадир.

Шундан бери ўтган вақт давомида энергетикамиз мислсиз даражада ривожланди. Фақаттина республикамизда ҳар йили ўнларча миллиард киловатт-соат ҳаётбахш нур ҳосил қилинмоқда. Пойтахтимизда бир қанча электр станциялари ишлаб турибди.

Тошкент ГРЭСи ҳам ёқилғи асосида ишловчи йирик нурхона ҳисобланади. У салкам 30 йилдан бери халқ хўжалиги хизматида. Бу ерда ҳосил қилинаётган электр энергияси Ўрта Осиё энергетика тармоғига етказиб берилиб, юзлаб корхоналардаги машина-ускуналарни ҳаракатга келтирмоқда, совет кишиларининг тунларини чароғон, турмушларини фаровон қилишга ёрдам беряпти.

Интернационал коллективимиз КПССнинг съездолди тарихий ҳужжатлари лойиҳаларидан бениҳоя руҳланиб, ҳар қачонгидан ҳам кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқдалар. Барча ишлаб чиқариш бўлинмаларида зарбдор вахта давом этмоқда. Унинг иштирокчилари нур ҳосил қилишни кўпайтириш учун мавжуд асбоб-ускуналар қувватидан унумли фойдаланишяпти, ёқилғи сарфини камайтириш имконини берадиган янги-янги резервларни қидириб топиб ишга солмоқдалар. Эртага нишонланадиган касб байрамимизни муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган мусобақа ҳам ишимиз натижасининг баракали бўлишига ёрдам берди.

Шу туфайли ҳам ўн биринчи беш йиллик электр энергияси ҳосил қилиш планини анча ортиғи билан адо этдик. Шу йиллар давомида 12 миллиард киловатт-соатдан кўпроқ ҳаётбахш нур истеъмолчиларга етказиб берилди. Бу билан давлат плани 100,9 процент қилиб адо этилди. Қўшимча ҳосил қилинган электр энергияси 111 миллион киловатт-соатни ташкил этди.

Коллективимиз ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш, мавжуд асбоб-ускуналарни модернизациялаш, янги техника воситаларини ишга тушириш, сермеҳнат операцияни енгиллаштириш юзасидан кўрган тадбирлар ҳам ишга ижобий таъсир кўрсатмоқда. Биргина ўтган йили 290 минг сўмлик маблағ сарфлаб, қатор асбоб-ускуналар янгилари билан алмаштирилди. Якунловчи йилда ҳам кўпгина шундай техникавий тадбирлар амалга оширилди. Қатор иш жараёнларини бажариш учун меҳнат сарфи анча қисқарди.

Техника тараққиёти соҳасида рационализатор ва ихтирочиларимиз ҳам қизғин изланиш олиб бормоқдалар. Улар асбоб-ускуналарни модернизациялаш, нурхона эҳтиёжлари учун электр энергияси сарфини камайтиришга қаратилган ўнлаб қимматли таклифлар билан чиқдилар. Натижада 760 минг сўмликдан кўпроқ иқтисодий самара кўрилди.

ЭРТАГА— ЭНЕРГЕТИКЛАР КУНИ

Коллективимиз эришаётган ютуқларга «КПСС XXVII съезди шарафига 27 зарбдор ўн кунликлар» шиори остида бошланиб, тобора авж олаётган социалистик мусобақа иштирокчиларининг улуши катта бўлмоқда. Айниқса, ўн кунликлар ғолиблари меҳнатда касбдошларига намуна бўлишяпти. Электр слесарлари У. Юсупов, О. Нодиров, газ-электр пайвандчи А. Лискин, моторист ва машинистлардан З. Киргинцева, В. Камагуров, А. Нишонов, лаборатория ходими Р. Сатторовалар меҳнат беллашувида доим ғолиблик қилмоқдалар. Ўз касбларини пухта эгаллаганликлари учун ҳам топшириқларни доим тез ва соз бажармоқдалар.

Ишчи-хизматчиларимизнинг фидокорона меҳнати натижасида электр энергия ҳосил қилиш топшириқларини ошириб бажариш қатори планнинг бошқа кўрсаткичлари ҳам муваффақиятли уддаланмоқда. Кейинги йилларда шаҳардаги уй-жойларни иситиш учун иссиқлик энергияси етказиб бериш кескин кўпайди. Беш йилликнинг ўтган даври мобайнида 3,5 миллион гигакалорийдан ортиқ шундай энергия шаҳар эҳтиёжлари учун етказиб берилди. Бу планда назарда тутилганидан 120 минг гигакалорий кўпдир.

Электр энергия таннархини арзонлаштириш мақсадида ҳам қизғин изланиш олиб борилмоқда. Қатор асбоб-ускуналарни такомиллаштириш, ишда технология интизомига қатъий амал қилиш шунга ёрдам бермоқда. Бунда энергетикларимизнинг малакасини ошириш ҳам ижобий роль ўйнамоқда. Шу туфайли ҳар бир киловатт-соат нурни ҳосил қилиш учун кўмир сарфи сезиларли даражада камайди. Беш йилликнинг ўтган даврида у 412,9 граммни ташкил этиши керак эди. Амалда эса 2 грамм кам бўлди. Юзаки қараганда арзимагандек кўринган бу рақамлар йиғиндиси жуда катта ҳажмни ташкил этмоқда. Шу туфайли тежаб қолинган ёқилғи миқдори 23100 тоннадан ошиб кетди. Якунловчи йилнинг ўтган ўн бир ойида эса ҳар бир киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилиш учун сарфланган кўмир миқдори нормадагидан 2,6 грамм кам бўлди. Натижада 5,5 минг тонна ёқилғи иқтисод қилинди.

Коллективимиз КПСС XXVII съезди шарафига олинган қўшимча социалистик мажбуриятларни ҳам шараф билан бажармоқда. Бу ваъдага мувофиқ электр энергия ҳосил қилиш, ёқилғини тежаш юзасидан белгиланган меҳнат марралари барвақт уддалаб қўйилди. Лекин биз ҳеч вақт эришилган ютуқлар билан чекланиб қолмоқчи эмасмиз. Чунки ишимиз натижаларини янада баракали бўлишини таъминловчи мавжуд барча резервлар ва имкониятлардан ҳали тўла фойдаланганимизча йўқ. Бу соҳада камчиликлар ҳам бор. Бугун коллективимизнинг бутун эътибори ана шу камчиликларни бартараф этишга қаратилган. СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасида биз энергетиклар олдига катта ва мураккаб вазифалар қўйилмоқда. Уларнинг бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш эса ишлаб чиқаришни ўстириш имконини берадиган барча омиллардан оқилона фойдаланишни талаб этади Шунинг учун ҳам биз шу йўлдаги изланишларни бир зум ҳам тўхтатмай давом эттирамиз. Ҳозирги зарбдор меҳнат маромини ҳеч қачон бўшаштирмаймиз.

М. БОБОРАҲИМОВ,
Ангрен ГРЭСи директори.

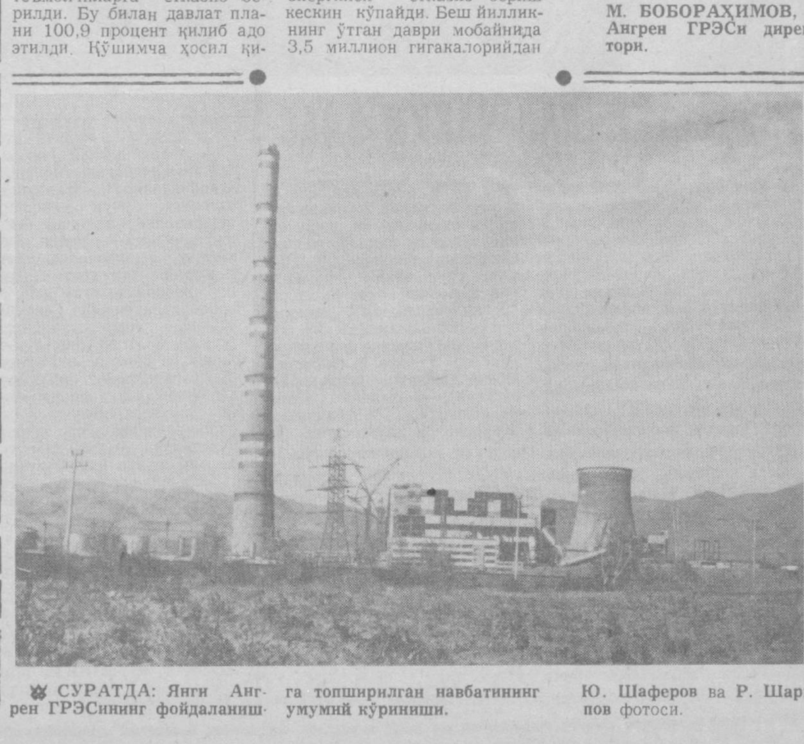

СУРАТДА: Янги Ангрен ГРЭСининг фойдаланишга топширилган навбатининг умумий кўриниши.

Ю. Шаферов ва Р. Шарипов фотоси.

ҚИШЛОҚДА ЙИҒМА УЙЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги системасида биринчи уйсозлик комбинати ташкил этилганига икки йил бўлди. Пойтахт областимизнинг Юбилей посёлкасида ишга туширилган бу корхона коллективи ишлаб чиқараётган йиғма уйлар қишлоқларда қад кўтармоқда. Уларни Тошкент, Сирдарё ва Жиззах областларида кўриш мумкин. Янги шароитларда ишлашнинг дастлабки натижалари, тўпланган тажриба ва муаммолар ҳақида комбинат бош инженери Ғ. ҲАКИМОВ қуйидагиларни гапириб берди.

— СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасида **«Қурилиш ишлаб чиқариши бундан буён ҳам индустрлаштирилсин, бу жараён объектларни заводда тайёрланган қисмлардан тиклашнинг ягона саноат-қурилиш процессига аста-секин айланишига эришилсин»**, дейилади. Бу қишлоқ қурувчиларига ҳам тааллуқлидир. Уни ҳал қилишга ҳисса қўшиш бевосита вазифамиздир.

Республикамизда бунёд этилган биринчи қишлоқ уйсозлик комбинати бир ва икки қаватли уйларни ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган. Коттеж типидаги бу уйларнинг бир қаватлиси уч, тўрт, беш хонадан иборат бўлиши мумкин. Икки қаватли уйлар ҳам 4, 5 ва 6 хонали қилиб қурилади. Олти хонали уйнинг жами фойдали майдони 123,3 квадрат метрни ташкил этади. Ишлаб чиқаришнинг ўзгарувчан технологияси уйларни комплектлашни турли кўринишларда ишлаб чиқариш имконини беради. Бундай уйлар қуришда миллий архитектуранинг ўзига хос анъаналаридан ҳам фойдаланиш мумкин.

Бу йилдан бошлаб саноат қурилиш потоклари яратишга киришдик. Потоклар бино қурилишида иштирок этувчиларнинг ҳаммасини — завод ишчилари, автотранспортчилар, йиғма темир-бетон монтажчилари, сантехниклар, электрчилар

ҚУРИЛИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ

ва пардозловчиларни ягона бир коллективга бирлаштиради. «Узоргтехсельстрой» тресги буюртмамиз бўйича ишларни шу усулда амалга ошириш лойиҳаларини тузиб берди. Бу лойиҳалар йирик уй-жой массивларини қуришда асқотади. Оҳангарон районидаги «Ғаллақудуқ» совхозида худди шундай уй-жой посёлкаси барпо этилмоқда. Бу ерда коллективимиз ишлаб чиқарган уйлардан яхлит кўча пайдо бўлди. Шундай уйлар Бўка районидаги «Кремль» совхозида, Юбилей посёлкасида ва бошқа кўпгина аҳоли пунктларида ҳам бор. Уларда ҳам уй-жойлар қатори хизмат кўрсатувчи объектларни ўз ичига олган бутун бир кварталлар барпо этилмоқда ёки барпо этилиш арафасида турибди.

Қишлоқ уйсозлигининг индустрия даражасини такомиллаштириш мақсадида илғор усулларни қўлланишга, ички резервларни ишга солишга тобора кўпроқ эътибор бермоқдамиз. Шунинг учун ҳам комбинатнинг қатор қурилиш-монтаж бўлинмаларида оралиқ поток усули асосида ишловчи пудратчи бригадалар ташкил этилди. Меҳнатни уюштиришнинг вахта усули ҳам қўлланмоқда. Жумладан, «Кремль» совхози ва Жиззах областидаги «Зарафшон» совхози посёлкаларини барпо этишда иштирок этаётган Б. Ефимов ва Н. Орловлар раҳбарлигидаги бригадалар вахта усулида ишламоқдалар. Бундай бригадалар қурилиш ва монтаж ишлари жами ҳажмининг 60 процентдан кўпроғини амалга оширишаяпти.

Уйсозлик комбинатимиз коллективи ўтган икки йил давомида 60 минг куб метрдан ортиқ темир-бетон буюмлари ишлаб чиқарди, жами майдони 60 минг квадрат метрга яқин 335 та уйни қурди. Бу йил 200 та шундай уй барпо этилди. Ишчи-хизматчиларимиз 11,2 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини барвақт амалга ошириш ва бу билан йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт беришга тайёргарлик кўрмоқдалар. Айни вақтда биз келгуси йилнинг дастлабки ойларидан тайёр объектларни фойдаланишга топширишни таъминлаш учун зарур чораларни кўраяпмиз.

Коллективимизнинг икки йиллик иши натижаларидан қандай хулосалар чиқариш мумкин? Аввало шуни айтиш кераккки, ташкилий даврдаги катта қийинчиликларга қарамай, жойларда уй-жойларни йиғма усулда қуриш муваффақиятли олиб борилмоқда. Ваҳоланки бундай уйлар ишлаб чиқариш базасидан 10 километрдан тортиб то 200 километр узоқликда жойлашган. «Зарафшон» совхози анча узоқда бўлишига қарамай бу ерда 26 та уй қурилди.

Айни вақтда қатор ташкилий, техникавий ва технологик нуқсонлар ҳамда камчиликларга ҳам йўл қўйилди. Аввало, министрлик буйруғи асосида комбинатимиз составига қўшилган, лекин йиғма уйлар қуриш учун махсус тайёргарликка эга бўлмаган умумқурилиш ташкилотлари бинокорлари малакасини ошириш ҳақида қайғуриш лозим. Вахта усулида ишлаётган бригадаларнинг истиқомат қилиш ва дам олиши учун кўчма уйлар етишмаётганлиги қаттиқ сезилмоқда. Қишлоқ қурилишининг индустрия даражасини янада ошириш учун лойиҳа ечимларини такомиллаштириш лозим. Жумладан, тўла йиғилаётган уйлар қурилишида хоналарни ажратгичлар ва бошқа шу каби айрим бино қисмлари ғиштдан терилмоқда. Тахта зиналар ва зиналар ўртасидаги майдончалар талабга жавоб бермаяпти. Пойдеворлар қуришда монолит ишлар ҳажми ҳали ҳам катта. Бизнинг илтимосимиз билан ҳозирги вақтда лойиҳачилар шу кўп меҳнат талаб қиладиган операцияларнинг йиғма вариантларини ишлаб чиқмоқдалар. Бу жараённи тезлаштириш лозим.

Комбинатимиз коллективи ўн иккинчи беш йилликнинг иккинчи йилида корхонанинг лойиҳадаги қувватига эришиши керак. Бу бизнинг энг муқаддас бурчимиздир. Ўшанда ҳар йили қишлоқларда 100 минг квадрат метр саҳнли йиғма уйлар барпо этиладиган бўлади. Ана шу мақсадга эришиш учун зарур ташкилий ва техникавий тадбирлар ишлаб чиқилди ҳамда амалга оширилмоқда. Айни вақтда уйсозликнинг техник ва индустриал даражасини, сифатини ошириш йўлидаги изланишларни янада кенгайтирамиз.

Қишлоқларда йиғма уйлар қуришни кенгайтиришнинг катта аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олиб Асосий йўналишлар лойиҳасининг «Капитал қурилиш» бўлимидаги бешинчи абзацга **«Индустриал уйсозлик шаҳарлар ва қишлоқларда уй-жой қурилиши ривожланишининг асосий йўналиши бўлсин, барпо этилган ишлаб чиқариш қувватларидан тўлароқ фойдаланилсин»** деб қўшиб қўйилишини таклиф қиламиз.

ТАКЛИФ ҚИЛАМАН

Очиқ айтиш керак, республикамизда олимлар тадқиқотлари натижаларининг анчагинаси ишлаб чиқаришга ўз вақтида жорий қилинмаяпти. Ҳатто шундай ҳам бўлмоқдаки, Ўзбекистоннинг айрим илмий-тадқиқот муассасаларида эришилган натижалар энг самарали янгилик сифатида бир неча йиллардан кейингина халқ хўжалигимизга кириб келаяпти. Бу, албатта, афсусланарли ҳолдир.

Шу муносабат билан фан ютуқларини ишлаб чиқаришда қўллашни қатъий йўлга қўя оладиган бош ва масъул ташкилот керак, деган фикрдаман. Бундай ташкилотни йиллаб самара бермайдиган, иш мазмуни жиҳатидан бир-бирини такрорлайдиган илмий ташкилотларни қисқартириш ҳисобига тузиш мумкин.

Шундай қилинса бу келажакда яхши натижалар беришига ишончим комил.

Шунинг учун ҳам КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасининг «Фан соҳасида» деб аталган бўлимидаги «Фан-техника тараққиётини бошқаришнинг ташкилий хўжалик формалари мунтазам такомиллаштирила бориши...лозим» деган жумладан кейин **«партия фан эришган энг самарали ютуқларни халқ хўжалигига жорий этишни қатъий йўлга қўйиш борасида зарур тадбирлар белгилашни кўзда тутади»** деган сўзларни ҳам қўшиш керак, деган фикрдаман.

А. НАЗИРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси электроника институтининг илмий ходими, КПСС аъзоси.

САБЗАВОТНИ КЎПАЙТИРИШ НИМАЛАРГА БОҒЛИҚ?

СССР Озиқ-овқат программасининг бажарилишида сабзавоткорлар зиммасига ҳам алоҳида масъулият юклатилган. Бу масъулиятни чуқур ҳис қилган деҳқонлар йилдан-йилга яхши натижаларга эришмоқдалар. Лекин умуман олганда бугунги кунда сабзавотчи деҳқонларимиз эришаётган натижалар талаб даражасида эмас. Сабзавотчиликка ихтисослашган Калинин районида бор-йўғи 3 та хўжалик — Калинин номли, «Москва» колхозлари ва «Қорасув» совхози планни бажарди холос.

Нега шундай аҳвол юз берди. Буни қандай изоҳлаш тўғри бўлади? Хўжаликка раҳбарлик қилиш, меҳнатни ташкил этишда нуқсонларга йўл қўйилдими ёки агротехника тадбирларини жорий этишда изчиллик кўрсатилмадими? Мухбиримиз ташаббускор сабзавоткор, СССР Давлат мукофотининг лауреати, меҳнат ва уруш ветерани Калинин районидаги Калинин номли колхоз бригада бошлиғи Солиҳ Каримов билан ана шу хусусда суҳбатлашди.

— МАЪЛУМКИ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қишлоқ хўжалигига раҳбарлик соҳасидаги йўл қўйиб келинган талайгина камчиликларни очиб ташлади. Бундай камчиликлар бизнинг районимизда ҳам мавжуд эди. Пахтачиликдаги сингари сабзавотчиликда ҳам «товарсиз операция»ларга йўл қўйилди. Ўшандай кезларда биз сабзавоткорлар ҳайрон қолардик. Айрим хўжаликлар йиғим-терим бошлангач кўп вақт ўтмай планни бажардик, деб рапорт беришарди-да. Биз бўлсак далада етиштирилган ҳосилни пешма-пеш йиғиштириб олиб топширишимизга қарамай анча орқада юрардик, гап эшитардик.

Энди бундай иллатларнинг илдизига бутунлай болта урилди. Колхозларда план ва меҳнат интизоми мустаҳкамланди. Бироқ, очиғини айтиш керак, ҳали ҳам айрим хўжалик раҳбарлари ўша «эски усул»нинг асоратидан қутула олмаяптилар. Бунинг ҳам таъсири озмикўпми бўляпти. Лекин менинг назаримда объектив сабаблар ҳам йўқ эмас. Масалан, 1984 йилда қиш тўсатдан бошланиб, ҳаво бирданига совуб кетди. Натижада кўпгина хўжаликлар деҳқончиликдаги кузги-қишки тадбирларни вақтида амалга оширолмай доғда қолдилар. Энг муҳим агротехник тадбир — кузги шудгор кўп ерда сифатли ўтказилмади. Бунинг устига баҳор ҳам инжиқ келди. Сабзавот экинлари ва картошка экиш муддатлари кечикди, парвариш ишлари чўзилди. Натижада бу ишлар муддати ўртаги экинлар муддатига тўғри келиб қолди. Ёзнинг ҳаддан ташқари иссиқ бўлиши ўсимлик ривожини сусайтирди, булар, албатта, сабзавот экинлари ҳосилдорлигининг бир мунча пасайишига олиб келди.

— Ана шу объектив сабаблар сизларнинг колхозингизга, хусусан, бригадангизга таъсир қилмабди-ку...

— Ҳамма гап шунда. Қаловини топсанг қор ёнади, дейдилар. Қорни-ку, ёнмаслиги аниқ, лекин умум иши учун деҳқоннинг юраги ёниши шарт.

Бригадир — деҳқончиликда ҳал қилувчи фигура. У ҳамиша иш тепасида бўлиши, бригада аъзолари билан бирга нафас олиши керак. Бу гапларни мен ўзимдан қиёс қилиб айтяпман-да. Лекин айримлар ахир бригадирликни менга боғлаб берган эмас-ку, деган кайфиятда иш юритишади. Бир амаллаб планни бажариш ҳаракатида бўлишади. Агар сал ишлари юришмай танқид эшитиб қолишса ишни бутунлай ўз ҳолига ташлаб ҳам қўядилар. Ҳузур — ҳаловатларини ўйлаб қолишади. Менда ҳеч вақт бундай кайфият бўлган эмас, бўлмайди ҳам. Бригадирликни менга ишониб топширишган. Келаси йил ҳам, ундан кейинги йил ҳам бригадир бўлиб қолавераман, деб иш юритаман. Эҳтимол ана шу кайфият мени йил-ўн икки ой баб-баравар куч-ғайрат билан ишлашга ундаса керак. Эҳтимол шунинг учун ҳам ҳар бир ишни вақтида амалга ошириб, темирни қизиғида босиш учун жон куйдириб ишласам керак. Ота-боболаримизнинг ер ҳайдасанг, куз ҳайда деган нақлига қатъий амал қиламан. Бунинг фойдаси катта. Юқорида мен 1984 йилда қиш тўсатдан бошланиб кўп жойларда ер кузда ҳайдалмай қолиб кетди деган эдим. Лекин бизда ундай бўлмади. Биз улгурдик. Чунки айримларга ўхшаб далаларнинг бутунлай ҳосилдан бўшашини кутиб ўтирмадик. Озгина бўлса ҳам ер ҳосилдан бўшадими, тракторни сўраб олиб ҳайдаб қўявердик, ўғитга тўйдирдик. Колхозимизда, бригадамизда ҳосил мўл бўлганлигининг сабаби ҳам шунда. Масалан, биз ҳар гектаридан 41 тоннадан карам ҳосили олдик. Қўшниларимиз баҳорда ҳайдаб экилган карамнинг ҳар гектаридан эса аранг 20—21 тоннадан хирмон кўтаришди. Бошқа экинлардан ҳам яхши ҳосил олдик. Сабзавот ҳосилдорлиги бу йил 312 центнерга етди. Помидордан 43 тоннадан ошириб топширдик. Эртаги картошкадан 15 тоннадан, карамнинг ўрнига экилган кечки картошкадан эса 10 тоннадан ҳосил олдик. Шундай қилиб, 1985 йил ва умуман беш йиллик планларини ошириб бажардик. Ҳар йили 90 минг сўмга яқин даромад келтирамиз. Соф даромад ҳам шунга яраша бўляпти. 1984 йилда 30 минг сўм соф даромад қилган эдик. Бунинг ярмини колхозчиларга бўлиб бердик. Ҳар бир колхозчи йил бўйи ишлаган меҳнат ҳақининг бир сўмига 1 сўм 20 тийиндан қўшимча ҳақ олди. Бу йил даромадимизнинг бундан ҳам яхши бўлиши кутилмоқда.

ЙИЛ ЯКУНИ ТАҲЛИЛИ

Тартиб-интизом бор жойда барака, унум, қўним бор. Йил бошида ҳар бир бригадага берилганидек бизнинг бригадага ҳам технологик карта бериб қўйилади. Унда коллективимизга ажратилган моддий маблағ ресурслари, маош фонди, маблағларни қайси мақсадларга қанча миқдорда сарфлаш аниқ-равшан кўрсатилган бўлади. Афсуски, айримлар бу картага амал қилишмайди. Ўз билганларича иш юритаверишади. Чакки қилишади. Мен эса бу технологик картани кўринарли жойга осиб қўйганман. Ҳар куни ишга келиб, унга назар ташлайман. Кундалик сарф-ҳаражатларни ҳисоб-китоб қиламан.

Агротехника тадбирларини амалга оширишда ҳам ернинг талаби, томир уриши, экиннинг ҳолатини ҳисобга олиб меъёр билан иш юритишни одат қилиб олганмиз. Сувга пайдам бўламиз. Айниқса сабзи сув қидиради. Намма-нам суғориб туриш керак. Картошканинг палаги сарғайдими, ҳосилнинг пишиб етилгани, агар ҳафсаласизлик қилиниб, бунга эътибор бермай сув қўйсангиз картошка тўрлаб кетади.

Ҳеч вақт экинни ўтга бостирмаймиз. Меъёрда гап кўп. Айримлар ҳар гектар ерга 50—60 тонна гўнг чиқариб солдик, деб айтишади. Бу — кўзбўямачилик, бу — одамларни чалғитиш. Сабзавотчиликда гектарига 25—30 тонна гўнг норма ҳисобланади.

— Демоқчисизки, қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларида бўлганидек, сабзавотчиликда ҳам интенсив технологияни дадил жорий этиш йўлидан бориш керак. Бу технологиянинг моҳияти экин майдонларини кенгайтирмай, ишлаб чиқаришга илғор усуллар, фан ютуқларини жорий этиб, алмашлаб экишни кенг йўлга қўйиш ҳисобига мўл, арзон, сифатли маҳсулот етиштиришни кўпайтиришдан иборат.

— Худди шундай. Бу партиямизнинг, халқимизнинг, давримизнинг талаби. Бироқ бу технологияни тўла-тўкис жорий этиш учун ички резервлар, имкониятларни тўла сафарбар этишнинг ўзигина кифоя қилмайди. Бир қатор муаммоларни ҳал этиш керак. Аввалс планлаштиришда қатъий тартиб ўрнатиш талаб этилади. Шунга эришиш керакки, юқори органлар топшириқларни, кўрсатмаларни ана шу қатъий план асосида берсинлар. Ана шунда хўжалик раҳбарлари, мутахассисларида мустақиллик ҳисси қарор топади. Уларнинг ҳуқуқлари чеклаб қўйилмайди. Улар вазиятга қараб ижодий иш юритиш имкониятига эга бўладилар. Ерларни йириклаштириб, экинларни мослаштириб экиш, механизацияни тўлиқ жорий этиш учун яхши шарт-шароит вужудга келади.

Кўп йиллик тажрибадан шу нарса маълумки, ўртаги экин планлари бажарилмай келаяпти. Бунинг сабабини юқорида бироз бўлса-да, айтиб ўтдим. Масалан, ўртаги картошкани олайлик. Апрелда экилади, ҳосил тугиш даври куннинг гоятда иссиқ пайтига тўғри келиб қолади. Картошка эса бундай иссиқни хуш кўрмайди. Шунинг учун ҳосилнинг бир қисми тутмайди. Ана шунга асосланиб, агар ўртаги экин экиш планидан чиқариб ташланиб, ерга дам берилса, сабзавот ва картошка планлари эртаги ва кечки экинларни сифатли парвариш қилиш ҳисобига яхши ҳосил олиниб, бажарилса дуруст бўларди деб ўйлайман. Айримлар эртаги картошкани сақлаб бўлмайди-ку, дейишлари мумкин. Кузгача сақлаш мумкин. Бунинг учун махсус жойлар тайёрлаш керак.

Бизга сабзавотчилик ва картошкачиликда ишлатиладиган мукаммал машина ва механизмлар етишмайди. Бегона ўтни йўқотишга ёрдам берадиган гербицидлар ҳам камчил. Эртаги сабзавот етиштиришни кўпайтиришда ҳозирги кунда етказиб берилаётган полиэтилен плёнкаларини яна ҳам кўпайтириш керак.

Ҳосил уруғдан бошланади. Лекин «Сортсемовощ» томонидан етказиб берилаётган уруғликлар талаб даражасида эмас. Баъзан аралаш-қуралаш бўлиб кетади. Бегона ўт уруғи тушиб қолган бўлади. Сабзи уруғи эса кўпинча эркаклаб кетади. Биз буни била туриб экишга мажбурмиз. Нормадаги 5 килограмм ўрнига 6—7 килограмм уруғлик сарфлаймиз. Чунки эркаклаганини юлиб ташлашни кўзда тутамиз. Ортиқча иш эмасми, бу.

1984 йилдаги воқеа ҳаммамизнинг эсимизда. Ўша йили далага чиқариб экилган эртаги карам кўчатлари гуллаб кетди. Айримлар уруғдан кўришди. Баъзилар кўчат парникда ортиқча туриб қолиб, ёшини яшаб қўйди деб айтишди. Лекин ҳеч ким бир аниқ фикр айта олмади. Масала жумбоқлигича қолди. Бироқ мен шунга қатъий ишонч ҳосил қилдим, парникларда далага чиқариб экиши мўлжалланадиган кўчатларни ортиқча «эркалатиб» юбормаслик, аксинча чиниқтириш керак. Ўша йили мен 3 гектар ерга карам кўчати эккан эдим. Атиги 10 проценти гуллади холос. Қолганлари яхши ривожланиб, яхши ўраб ҳосил тугди. Айримлар Солиҳ акага танлаб яхши кўчат беришганда, деб шубҳа қилишди. Аслида ундай эмасди. Мен кечроқ сепилган, расад қилинмай қолиб кетган нимжон кўчатларни эккан эдим. Улар яхши тутиб, бақувват бўлиб ривожланди.

— Келгуси йил режаларингиз ҳақида гапириб берсангиз.

1986 йилдан бошлаб бригадамизни механизациялашган сабзавотчилиқ бригадасига айлантиришга аҳд қилдик. 43 гектар ерда деҳқончилик қиламиз. Картошка, сабзи экиш, ҳосилни йиғиштириб олиш ишларини механизация ёрдамида амалга оширамиз. Кузда ерларимизни ҳайдаб, эгат олиб қўйганмиз. Бошқа агротехник тадбирларни ҳам маромида амалга оширяпмиз. Мақсадимиз ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилини бу йилдагидан ҳам юқори кўрсаткичлар билан якунлаш. Аҳолига мўл, сифатли сабзавот маҳсулотлари етказиб беришдан иборатдир.

Суҳбатни Н. ҒИХСИЕВ олиб борди.

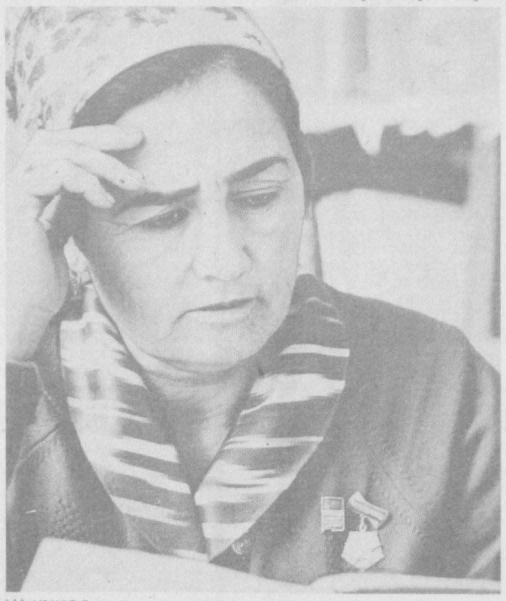

ЧИНОЗ районидаги Охунбобоев номли колхоз фермасида сигирлар зотини яхшилаш билан шуғулланадиган махсус группа тузилган. Бу ишга Яллама қишлоқ Советининг депутати, «Қаҳрамон она» Назира Қўчқорованинг таклифи билан қўл урилди. Унинг фермада ишлаётганига ўттиз йилдан ошди.

Ҳозир депутат соғувчи шахсий беш йиллик планини муддатидан илгари бажариб, ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаяпти. Суратда: Н. Қўчқорова.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

БУЛАР СИЗДАН МИННАТДОР

ТАЪЗИМДАМИЗ

Инсон умри фарзанд билан мазмунли, унинг бахти билан тўкисдир. Лекин фарзандингиз оз бўлса-да, азият чекса дунёингиз қоронғу бўлиб кетар экан. Шу йилнинг 10 сентябри мен учун худди ана шундай кун бўлди. Эгизак фарзандларимдан бири — Зуҳра бирдан чирқираб йиғлаб қолди. Иссиғини ўлчасам ҳарорати 39. Турмуш ўртоғим иккимиз уни дарҳол район. болалар касалхонасига олиб келдик. Навбатчи врач қизимнинг дардини аниқлаб, «Тез ёрдам» машинасида Тельман номли колхоздаги юқумли касалликлар шифохонасига юборди.

Катта дарвозадан киришимиз билан шифохона мудирининг ўринбосари Муҳаммад Юсуповга кўзим тушди-ю, севиниб кетдим. Назаримда у қизимни тезда даволаб қўлимга тутқазадигандек туюлди. Чунки М. Юсуповнинг жуда тажрибали, маҳоратли врач эканлиги менга аввалдан маълум эди.

Унга бўлган ишончим бу гал ҳам панд бермади. Врач дарҳол Зуҳранинг ошқозонини ювиб, керакли дори-дармонлар берди. Навбатчи ҳамширалар Ш. Йўлдошева, О. Абдукаримовалар ҳам кун бўйи мижжа қоқмай қизим бошида парвона бўлишди.

Шифркорлар мени ташвишланаётганимни кўриб:

— Сиз Зуҳрадан ҳеч ҳавотир олманг, тезда даво топиб кетади. Фотимага яхши қарайверинг,— деб кўнглимни кўтаришди.

Эртаси куни шифохонага борган болалар касалхонаси бош врачининг ўринбосари Фемия Нажмуддинова қизимга қон қуйиш зарурлигини эшитгач:

— Қизчанинг қони биринчи группа экан, менинг қон группам ҳам шундай. Болага ўзим қон бераман,— деди.

Ўз касбига эътиқодли врачлар — М. Юсупов, М. Оқилова, Ф. Нажмуддиновалар, жонкуяр ҳамширалар — Ш. Йўлдошева, О. Абдукаримова, Р. Нишоноваларнинг ғамхўрликлари туфайли азиз фарзандим яна бағримда яйрамоқда. Мен эса эртакларда тасвирлангандек, икки фарзанд орасида, икки гўдагимга алла айтяпман. Бунинг учун юқорида номлари келтирилган шифокорларга оилам билан бир умр таъзимдамиз.

З. ХОЛБОЕВА, Пискент райони.

РАҲМАТ!

ТЎРТ ЯРИМ ЁШЛИ қизим тўсатдан қаттиқ оғриб қолди. Бўка районидаги юқумли касалликлар шифохонасига олиб келганимизда врачлар тушлик қилишаётган экан. Касалхона бош врачи Илизар Имомиддинов ва врач Ҳасан Шариповлар зудлик билан қизимни назорат қилиб, даволашга киришдилар. Улар кечасию-кундузи фарзандим ёнида бўлдилар.

Касаллик гоҳ енгиллашиб, гоҳ оғирлашар эди. Аммо меҳрибон, ҳозиржавоб ҳалоскорлар ҳаракати олдида дард чекинди. Қизимнинг ҳаёти сақлаб қолинди. Бунинг учун шифокорларга чин дилдан раҳмат!

К. ДЎСТОВ, Бўка районидаги Фрунзе номли колхоз.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН»да

23 декабрь, душанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Мультфильмлар. 10.10 — Телефильм. 10.40 — Болалар учун фильм. 11.55 — Фильм-концерт. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Телефильм. 15.35 — Концерт. 15.55 — «Сенинг ленинча кутубхонанг». 16.30 — Телеочерк. 17.00 — «Моҳир қўллар». 17.25 — «Объектив». 17.55 —«Электроника ва биз». 18.25 — Мультфильмлар. 18.45 — «Сиз яратган боғ». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Жадаллаштириш». 20.00 — Телефильм. 20.10 — «Азизим Памелла». Фильм-спектакль. 21.30 — «Время». 22.05 — Фильм-спектаклнинг давоми. 23.10 — «Дунё воқеалари». 23.25 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Тарих. 10.05 — «Рус тили». 11.05 — Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 11.35 — Астрономия. 12.05 — 20—30 йиллар совет пейзаж живописи. 13.10— Табиатшунослик. 13.30 — Тарих саҳифалари. 14.20 — Чечен-Ингуш телевидениесининг программаси. 15.25 ва 18.30 —Янгиликлар. 18.50 — Мультфильм. 19.00 — Ритмик гимнастика. 19.30 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Қўл тўпи. СССР чемпионати. 21.15 — Телефильм. 21.30 — «Время». 22.05 — Теннис. Дэвис кубоги. 23.05 — Ҳужжатли фильм. 23.15 — Трамплиндан сакраш бўйича халқаро мусобақа.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Эртак кетидан эртак». 8.00 — «Тонгги тароналар». 8.10 — «Оила ва жамият». 8.20 — «Ватанимни шарафлайман». 8.30 — «Ахборот». 9.00 — Телефильм. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Ўсмир ва қонун». 18.45 — «Паррандачилик: тажриба ва муаммолар». 19.00 — Қўғирчоқ фильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Тележурнал. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Телетеатр. 21.30 — «Время». 22.05 — «Дима Горннинг мартабаси». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 —15.30 — Москва-II. 18.15 — Назарий механика. 19.15 — Телефильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — География. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ўзбекистон ССР тарихи. 21.30 — Москва-II.

24 декабрь, сешанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Азизим Памелла». Фильм-спектакль. 12.05 — Концерт. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телефильмлар. 16.05 — Фильм-концерт. 16.35 — «Очилган қўриқ». Романдан парчалар. 17.10 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 17.40 — «Ўрмонлар камайиб қолмасин деб». 18.00 — Россияда 1905—1907 йиллардаги революциянинг 80 йиллигига. 18.30 — Концерт. 19.00— «Партия съездолди ҳужжатларини муҳокама қиламиз». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Концерт. 19.50 — КПСС XXVII съезди шарафига. 21.30 — «Время». 22.05 — «Олам кинокамера кўзгусида». 22.55 — «Дунё воқеалари». 23.10 — Фильм-концерт. 23.40 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Тарих. 10.00 — Илмий-оммабоп фильм. 10.10 —«Француз тили». 11.05 — Эстетик тарбия. 11.35 — Жузеппе Верди сири. 12.40 — «Шахмат мактаби». 13.10 — Г. Табидзе поэзияси. 14.25 — Тележурнал. 15.10 — «В. В. Маяковский театри». Телеспектакль, 1-қисм. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 18.55 — «...16 ёшгача ва ундан катталар» 19.40 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Халқаро панорама». 21.30 — «Время». 22.05 — «Қизил палатка». Бадиий фильм, 1-серия.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги тароналар». 8.00 — «Пионер телетайпи». 8.10—«Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб». 8.30 — «Ахборот». 9.00 — Телефильм. 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — «Тенгдошларинг ижодидан». 18.40 — Мультфильм. 18.55 — «Фан-техника тараққиёти». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Миллионлар ленинча университети». 20.15 — Телефильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Инқилоб тонги». Спектакль.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 —16.15 — Москва-II. 18.15 — Физика. 19.00 — Рус тили — мактабгача ёшдаги болалар учун. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Ритмик гимнастика. 20.05 — Ўқитувчи экрани. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Телефильм. 21.00 — «Алкогол ва оналик». 21.30 — Москва-II.

25 декабрь, чоршанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Мультфильм. 10.00 — «Саёҳатчилар клуби». 11.00 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 11.30 — Ҳужжатли фильм. 11.50 — Фильм-концерт. 12.20 ва 15.00 —Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20— «Стадион ҳамма учун». 16.55 — Ҳужжатли фильм. 17.25 — Концерт. 18.00 —«...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.45 «Ҳозирги давр ва ишчилар ҳаракати». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Фан ва турмуш». 20.00— Мультфильм. 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.25 — Телефильм. 21.30 — «Время». 22.05 — Телефильм. 23.05 — «Дунё воқеалари». 23.20 — «Студияда — Мурод Кажлаев».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 — Ўқув кўрсатуви. 10.05 — «Немис тили». 11.05 — Астрономия. 11.35 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — «Оила ва мактаб». 12.30 — Илмий-оммабоп фильм. 13.10 — Телеочерк. 14.05 — Ҳужжатли фильм. 14.55 — «В. В. Маяковский театри». Телеспектакль, 2-қисм. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Мультфильм. 19.00 — Телефильм. 19.30 — «Музикали киоск». 20.00 — «Ҳамдўстлик». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — И. Дунаевский тароналари. 21.30 — «Время». 22.05 — «Қизил палатка». Бадиий фильм, 2-серия. 23.25 — Қўл тўпи. СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Мультфильм 8.00 — «Тонгги тароналар». 8.10 — «Ижод ва изланиш». 8.20 — «Мактаб ислоҳоти — ҳаётга!». 8.30 — «Ахборот». 9.00 — «Юлдузча». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Қўғирчоқ фильм. 18.20 — «Зарница-85». 18.50 — «Иқтисодий шарҳ». 19.20 — Телефильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Инсон болаликдан бошланади». 20.15 «Ёзувчи ва замон». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05— «Ниқоб йиртилди». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 9.00—16.15 — Москва-II. 18.15 — Болалар учун фильм. 18.20 — «Олий мақсад сари». Бадиий фильм, 1-серия. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Ўзбекистон ССР тарихи. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Адабиёт. 21.30 —Москва-II.

26 декабрь, пайшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.30 «Ҳайвонот оламида». 10.40 — «Қизил палатка». Бадиий фильм, 1- ва 2-серия-лар. 13.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Концерт. 16.35 — «Қиссалар туғиладиган жойда». 17.20 — «Истеъдод». 17.50 — «Асли болаликдан». 18.45 — «Дунё ва ёшлар». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Телефильм. 19.40 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 —Концерт. 23.30 — «Муаммолар — изланишлар —ечимлар». 24.00 —«Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 — Умумий биология. 10.05 — «Испан тили». 11.05 — Тарих. 11.35 — Зоология. 12.00 — Илмий-оммабоп фильм. 12.10 — «Сиз яратган боғ». 13.35 — «Олий мақсад сари». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. 16.15 ва 18.30 Янгиликлар. 18.50 — Шахмат мактаби. 19.20 — Фильм-концерт. 19.30 — «Инсон ва қонун». 20.00 —Илмий-оммабоп фильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.50 — Ритмик гимнастика. 21.20 — «Советский патриот». 21.30 — «Время». 22.05 — «Бу қанақаси бўлди, доктор?». Бадиий фильм. 23.35 — Қўл тўпи. СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Мультфильм. 8.00 —«Тонгги тароналар». 8.10 — «Беш йиллик одимлари». 8.30 — «Ахборот». 9.00 — «Инсон ва замин». 18.00 — «Янгиликлар». 18.15 — «Ёшлик». 18.45 — Қўғирчоқ фильм. 19.00 —«Рус тили-ҳарбий хизматга чақирилувчиларга». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Инсон ва қонун». 20.15 — Телефильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 —«Время». 22.05 — «Ягона, аҳил оилада».

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.20 — Москва-II. 18.15 «Олий мақсад сари». Бадиий фильм. 2-серия. 19.25 — Бадиий ўқиш. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Реклама. 20.00 — Зоология. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ўзбек мактабларида рус тили. 21.30 — Москва-II.

27 декабрь, жума

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Моҳир қўллар». 10.05 «Ўсмирлар ижоди». 10.35 — — «Бу қанақаси бўлди, доктор?» Бадиий фильм. 12.05 — Концерт. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.45 — «Рус тили». 16.15 — «Мария, Мирабела». Бадиий фильм. 17.55 — «Биз съездга нималар билан боряпмиз». 18.25 — Спорт кўрсатуви. 19.50 — «Терговни билимдонлар олиб боради». Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Кинопанорама». 23.55 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35— С. Я. Маршак. Ҳаёти ва ижоди. 10.25 — «Инглиз тили». 11.05 — Умумий биология. 11.35 «Тарих. 12.05 — Поэзия. 13.10 — «Бил ва уддала». 13.40 — Н. А. Римский-Корсаков. 15.20 — «Қишлоқ янгиликлари». 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Камалак». 19.15 — «Онамларнинг мактаби». 19.45 — «Лаҳзалар». Фильм-балет. 20.15 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.30 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05— Концертнинг давоми. 00.05 — Чанғи спорти.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Мультфильм. 8.00 — Телефильм. 8.10 — «Энг яхши тажриба — хўжалик юритиш практикасига». 8.30 — «Ахборот» 9.00 — «Совет хотин-қизлари». 18.00— Янгиликлар. 18.15 — «Ёшлик». 18.55 — Мультфильмлар. 19.20 — «Ленин ҳақида ҳикоялар». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Жадаллаштириш йўлидан». 20.15 — Телефильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Севгим баҳори». Адабий композиция. 21.30 — «Время». 22.05 —«Кино оламида». 23.10 — Халқаро аҳвол кундалиги. 23.25 — Телефильм.

ТОШКЕНТ-II. 9.00—16.25 — Москва-II. 18.10 — Жамиятшунослик. 18.50 — Эстетика асослари. 19.30 — «Ахборот». 19.45—Ритмик гимнастика. 20.05 — Ёнғиндан эҳтиёт бўлинг!» 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Меҳнат рапортлари. 21.30 — Москва-II.

28 декабрь, шанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Музикали совға». 10.05 — Реклама. 10.35 — Концерт. 10.45 — «Сизга манзур адабиётлар». 11.30 — «Голиблар» 12.50 — «Оила ва мактаб». 13.30 — «Кимнинг кўчасида байрам». 14.05 — «Мўъжизасиз мўъжизалар». 15.05—Дунё воқеалари». 15.20 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 16.10 — «Инсон. Ер. Коинот». 16.55 — «Ҳамдўстлик». 17.40— Хоккей. Халқаро ўртоқлик учрашуви. 19.25 — «9-студия». 20.25 — «Дунёда энг тез». Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Нима? Қаерда? Қачон?».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — «Агар соғлом бўлай десанг». 9.30 «Қўлларнинг қотиб қолган томчилари» 10.00 — «Тонгги почта». 10.30 — Ленинград телестудиясининг программаси. 11.55 — «Инсон-замин соҳиби». 12.55 — «Музикали мозаика». 13.30 —Останкино студиясида учрашув. 15.25 — «Саёҳатчилар клуби». 16.25 — «Мўъжизалар майдони». 17.15 — «Гамлет». Бадиий фильм. 1-ва 2-сериялар. 19.40 — Концерт. 20.80 —«Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Здоровье». 21.30 «Время». 22.05 — «Гражданин Лешка». Бадиий фильм. 23.30 — Чанғи спорти.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 Ритмик гимнастика. 7.50 — Мультфильм. 8.00 — «Тонгги тароналар». 8.10 — «Ленин ҳақида ҳикоялар». 8.20 — Телефильм. 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 9.00 — «Время». 9.40 — Ёш олимлар телеклуби. 10.00 — Илмий-оммабоп фильм. 10.20 — «Ёшлик». 11.20 — «Сиҳат-саломатлик». 11.50 — Шахмат мактаби. 12.30 — «Премьера». Спектакль. 14.20 — «Автомобилдан сақланинг». Кинокомедия. 18.05 —Болалар учун фильм. 19.30 —«Ахборот». 19.45 — «Китоб-бизнинг дўстимиз». 20.30 «Ахборот». 20.50 — Фильм-концерт. 21.20 — Телефильм. 21.30 «Время». 22.05 — «Дўстлик экрани». 23.05 — Дебют.

ТОШКЕНТ-II. 17.40 — Тожикистон телевидениесининг программаси.

29 декабрь, якшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Концерт. 10.00 —Спортлото. 10.10 — «Будильник». 10.40 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.40 — «Здоровье». 12.25 — «Ералаш». 12.35 — «Тонгги почта». 13.05 — «Қишлоқ янгиликлари». 14.05 — «Музикали киоск». 14.35 — «Сўнгги табор». Бадиий фильм. 16.15 — «Сиз бунга қодирсиз». 17.00 — «Саёҳатчилар клуби». 18.00 — «Нафосатга йўл». 18.30 — «Халқаро панорама». 19.30 — «Мультипликация ҳақида эртаклар». 20.15 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — Концертнинг давоми. 23.45 — Телефильмлар. 00.05— Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — «Зарядкага сафланинг!». 9.15 — «Расмларда қуёш акси бор». 9.30 — Ритмик гимнастика. 10.00 — «Рус тили». 10.30 — Телефильмлар. 11.00 — Л. Бетховен. 5-симфония. 11.35 — «Автоаралли-85». 12.00 — «Ҳайвонот оламида». 13.00 — «Мария, Мирабела». Бадиий фильм. 14.40 — Волейбол. Халқаро ўртоқлик учрашуви. 15.25 — «Дунё ва ёшлар». 15.55 — Телеочерк. 16.20 — «Соялар чошгоҳда ғойиб бўлади». Бадиий фильм. 7-серия. 17.25 — «Кинотомошабин ҳамроҳи». 18.25 — «Машҳур совет композиторлари». 19.10 — Телефильм. 19.30 — Тбилиси фестивалида. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Реклама. 20.50 —«Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар». 21.20 — Илмий-оммабоп фильм. 21.30 — «Время». 22.05 —Қисқа метражли бадиий фильмлар.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги тароналар». 8.00 — «Биргаликда куйлаймиз». 8.20 — Врач маслаҳати. 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 9.00 — «Время». 9.40 — «Истеъдод». 10.00 — «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида». 10.30 —«Қорбобо совғалари». Спектакль. 11.20 — «Инсон ва табиат» 11.50 — Фильм-концерт. 12.20 — «Карнавал кечаси». Бадиий фильм. 13.35 — «Спорт йилининг якунлари». 14.35 — Реклама. 18.15 — «Бойчечак». 18.45 — «Яна бир бор аср ташвишлари ҳақида». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Телефильм. 20.00 — Цирк. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30— «Время». 22.05 — «Иван Васильевич касбини ўзгартиради». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 16.00 — Қирғизистон телевидениесининг программаси.

БРИГАДА ПУДРАТИГА — КЕНГ ЙЎЛ

БУ УСУЛ ТЕЗЛАШТИРАДИ

● БУ ОМИЛНИНГ аҳамиятини бригада пудрати аниқлаб беради. Уни Тошкент товар депо станцияси пассажир вагонларининг электр ускуналари ва кондиционер ҳаво системасини ремонт қилиш участкаси коллективи ишлаб чиқаришга жорий қилди. Электр цехининг янги биносида компрессорларни тиклаш ва синаш учун механизациялашган ремонт комплекси ўрнатилди. Ремонт ишларини бошқариш учун диспетчерлик хизмати ҳам ташкил этилди. Слесарларга «Электр ускуналарини ва кондиционерлар системасини ремонт қилишда илғор тажриба» деган темада махсус курс ўқитилди. Кейин эса ҳар сменада 40 кишилик пудратчи оралиқ бригада тузилди.

Коллектив аъзоларининг ягона наряд асосида ишлаши-оралиқ бригада усулининг асосий афзалликларидан биридир. Улар биргаликда ишлаб чиқарилган маҳсулот ҳажми ва сифати учун жавоб берадилар. Биринчи сменада тугалланмаган иш кейинги сменада давом эттирилади. Бу эса ишга тайёргарлик, якунлаш жараёнларини, иш жойларини тайёрлаш ва тозалашга кетадиган вақтни қисқартириш имконини беради.

Электр цехида бригада пудрати усулини қўллаш натижасида меҳнат унумдорлиги деярли 12 процент ошди, вагонларнинг ремонтда туриб қолиши 0,3 процент қисқарди. Бундан ташқари қўшимча ишчи кучи жалб қилмасдан ремонт ишлари ҳажми анча ўсди. Ишчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 5,3 процент ортди, ҳар йили маош фондидан 5 минг сўм тежаладиган бўлди.

Ю. РОМАНОВ.

ҚОМУСИЙ АСАР

«Садди Искандарий» Алишер Навоий «Хамса»сининг бешинчи, якунловчи достони бўлиб, 1484 йилнинг охирлари ва 1485 йилнинг бошларида ёзилган. Асар «Хамса»даги достонларнинг энг каттасидир: у 7215 байт (14430 мисра)дан иборат. «Садди Искандарий»да «Ҳамса»нинг аввалги достонларида баён қилинган фикрларга фалсафий хулоса ясалади.

Ўрта Осиё халқлари тарихининг милоддан аввалги III аср охирлари Қадимги Юнонистоннинг машҳур лашкарбошиси ва давлат арбоби Александр Македонский (356—323 йиллар) номи билан боғлиқ. Македонский Ўрта Осиё халқлари тили, адабиёти ва оғзаки ижодида Искандар Зулқарнайн, Искандар Румий, Искандар Макдоний номлари билан юритилади. У милоддан аввалги 329 йилда Эрон орқали келиб Ўрта Осиёни босиб олади. Шундан кейин яна қатор ўлкаларни забт этади. Замонлар ўтиши билан Искандар босиб олган ўлкаларда унинг ҳақида афсона ва ривоятлар, эртаклар туғилади. Бориб-бориб мазкур афсоналар ёзма адабиётга ўтади ва Искандар ҳақида катта достонлар ёзилади.

Буюк озарбайжон шоири Низомий Ганжавий (1141—1203) ўз «Хамса»сига «Искандарнома» достонини киритади. Шундан сўнг улуғ ҳинд шоири Амир Хусрав Деҳлавий (1253—1325) «Хамса»сининг таркибидан «Ойинаи Искандарий» (Искандар кўзгуси) достони ўрин олади. XV асрда эса буюк форс-тожик шоири Абдураҳмон Жомий (1414—1492) «Хирадномаи Искандарий» (Искандарнинг ақл-заковат китоби) асарини ёзади. Алишер Навоий ҳам хамсанавислик анъаналарига риоя қилиб, ўз салафларига жавобан «Садди Искандарий» достонини яратди. Мазкур асар Искандар образини юқори босқичга кўтарди. Навоий бу образга ижодий ёндошиб, бир қанча ижтимоий-сиёсий, ахлоқий-маърифий масалаларни XV аср тарихий шароитида янгича талқин қилди. Шу нуқтаи назардан қараганда Навоий достони Искандар ҳақида илгари ёзилган асарлардан алоҳида ажралиб туради.

Достоннинг асосий мазмуни Искандар бошидан кечирган саргузаштларни қамраб олади. Булар Искандарнинг туғилиши, ёшлик йиллари, тарбияланиши, отаси Файлақуснинг вафоти ва Искандарнинг тахтга чиқиши, Доро билан тўқнашуви, Эронни фатҳ этиши ва у ерда адолат ўрнатиши, Кашмирга юриши ва золим Маллуни енгиши, Ҳинд шоҳи ва Чин ҳоқони билан дўстона битишуви, Мағрибда ваҳшийларга қарши олиб борган жанги, Қирвон ўлкасида яъжуж-маъжужларнинг йўлини тўсиш учун девор барпо қилиши ва ниҳоят денгиз саёҳати каби бир неча йирик эпизоддан иборат. Навоий ўзининг барча фикрларини Искандар образи орқали баён қилади.

Шоир мазкур образни доимо ҳаракатда ифодалайди. Искандар тож-тахтга ҳеч қандай рағбат кўрсатмаган камтарин бир шахс сифатида тасвирланади. Халқ унга подшоликни таклиф этганида Искандар рад қилади. Охири кўп илтижолардан сўнг шоҳликни қабул қилишга мажбур бўлади. У тахтга чиқиши биланоқ халқнинг арз-додини тинглайди, мамлакатда адолат билан иш юритади ва адолат ўрнатувчи бир қанча тадбирларни амалга оширади. Искандар узоқ-узоқ ўлкаларни забт этганда ўша ерларда зулм ва жаҳолатни барбод этиб тинчлик, осойишталик ўрнатишни ўзига мақсад қилиб олади. Ана шу зайлда Навоий Искандар образи орқали адолатпарварлик ва халқпарварлик ғояларини тарғиб қилади. Халқпарварлик ғоясининг энг юқори ифодасига Искандарнинг Қирвон ўлкасида олиб борган ғаройиб ишларини кўрсатиш мумкин: Искандар дунёнинг кўп ерларини босиб ўтгач бу ўлкага етиб келади. Маҳаллий халқ Искандарга мурожаат қилади. Қирвоннинг ғарб томонида бир тоғ бўлиб, унинг орқа томони зулмат билан қопланган. Шу тоғ орқасидаги қоронғиликда яъжуж-маъжуж деб аталган бадбашара, баҳайбат, ҳамма нарсани нобуд қилувчи одамхўрлар яшар экан. Бу мудҳиш маҳлуқлар ҳар йили икки марта ўз маконларидан чиқиб Қирвон водийсига ёйиладилар. Шунда ҳамма нарсани хонавайрон қилиб, одамларни еб кетар эканлар. Искандар қўшинлари яъжуж-маъжужлар билан жанг қилади, уларнинг бир қисмини ўлдиради, аммо қўшин ҳам талофат кўради. Одамхўр махлуқлар аскарларни минган оти билан бирга еб қўяр эди. Искандар бу ҳолатни кўргач, турли фан олимлари билан маслаҳат қилиб, ўша махлуқлардан қутилишнинг иложини топади. Кўп мамлакатлардан муҳандис ва усталар чақирилади. Улар мис, рух, қалай, темир, қўрғошин ва бошқа маъданларни тоғ жинслари билан аралаштириб қоришмалар тайёрлайдилар. Искандарнинг буйруғига биноан тош ва маъданлар қоришмасидан Қирвон ўлкасига девор қура бошлайдилар. Девор олти ой давомида жуда кўп халқлар вакилларининг аҳил ва мардона меҳнатлари туфайли қуриб битказилади. Бу девор шундай узун, баланд, энли ва мустаҳкам эдики, яъжуж-маъжужлар абадулабад одамзодга яқинлаша олмайди. Бу девор Искандар девори (Садди Искандарий) деб аталади. Навоий ўзи бу ҳақда шундай дейди:

Ки неча минг устоду
санъатгарий,
Тамом этдилар
«Садди Искандарий».

Достоннинг номи ҳам шундан олинган.

Навоий достонда Искандар фаолиятидаги барча ижобий томонларни тасвирлайди. Унинг давлат, мамлакат ва халқ равнақи йўлида амалга оширган эзгу ишларини маъқуллайди. Шу билан бирга қаҳрамон характеридаги салбий томонларни ҳам кўрсатиб, унинг бутун дунёга ҳукмдор бўлишини қоралайди. Навоий Искандарда кучайиб бораётган жаҳонгирликка интилишни «бийми жунун» (телбалик туғёни) деб атайди.

Навоий достонга йўл-йўлакай қўшимча боблар ҳам киритиб боради. Булар Искандарнинг қатор масалаларда олимларга берган савол-ларига қайтарилган жавоблар (достонда бундай боблар «Ҳикмат» деб аталади) ҳамда кичик-кичик халқ ҳикоятларидан иборат.

«Садди Искандарий» достонида қадим юнон олимларидан Арасту (Аристотель), Афлотун (Платон), Суқрот (Сократ), Буқрот (Гиппакрат), Файсағурс (Пифагор) ва бошқалар тилга олинади. Навоий бу олимларнинг тилидан турли фалсафий фикрларни баён қилади. Бу фикрлар тарихда ўтган юнон олимларининг фикрлари бўлмай, балки Навоийнинг ўз фикр-мулоҳазаларидир. Навоий бу олимларнинг тарихий образларини яратишни ўз олдига мақсад қилиб қўймайди. Бироқ шуни алоҳида қайд этиш кераки, Навоий қадим юнон файласуфлари ва уларнинг асарлари билан жуда яхши таниш бўлган.

Достонда Искандарнинг савол-жавоблари кўпроқ Арасту билан ўтади. Арасту унинг доимий ҳамроҳи ва маслаҳатдошидир. Искандарнинг адолат ва унинг натижаси нима бўлади, деган саволига Арасту шундай жавоб беради:

Шаҳиким адл анга
бунёд ўлур,
Натижа буким, мулки
обод ўлур.
Чу мулки ўлди обод,
халқи ғаний,
Яқиндурки, маъмур ўлур
махзани.

Бошқа савол-жавоблар ҳам ижтимоий-сиёсий ва ахлоқий-таълимий масалалар устида боради. Навоий достонда олимларга муносиб ўрин ажратиш билан уларни давлат, мамлакат ва халқ ҳаётида фаол иштирок этишга даъват қилади.

«Садди Искандарий» достони «Хамса»даги бошқа достонлардан айрим жиҳатлари билан ажралиб туради. Бу достонда Навоий фикр дунёсининг ғоят кенглиги ва чуқурлиги тўла-тўкис ифодаланган. Демак, достон қомусий аҳамият касб этган. Асарда тарих, география, этнография, геология, минералогия, ботаника, навигация ва бошқа фанларга доир маълумотлар бор.

Навоий достонни яратишда ўзбек халқ тилининг бой имкониятларидан мумкин қадар кенг фойдаланган. Шоир ишлатган қўшиқлар, мақоллар, таъбирлар, иборалар шу кечаю-кундузда ҳам халқимиз тилида айнан қўлланиб келаётганидан ҳайрон қоласан, киши. Мана, ушбу байтларни ўқиб кўрайлик:

Муғанний тузуб чинка
вазнида чанг,
Наво чекки, ҳай-ҳай
ўланг, жон ўланг!
Десанг сенки: жон
қардошим ёр-ёр,
Мен айтайки: мунглуғ
бошим ёр-ёр!
Не хуш дебдур ул
дардманди фироқ,
Ки: «Оз бахт кўп ҳусндин
яхшироқ».
Улус чеҳраи олам
афрўзидин,
«Билур йил келишин
наврўзидин».

Хулоса қилиб айтганда, «Садди Искандарий» достони фақат «Хамса»нинггина эмас, умуман Навоий ижодининг асл моҳиятини ташкил қилади. Асарда урушга қарши кураш, тинчлик ғояси ётади. Ҳозирги замоннинг ҳам туб мақсади жаҳонда тинчлик ўрнатиш ва уни сақлаб қолишдан иборатдир. Шунинг учун ҳам Навоийнинг беш юз йил олдин илгари сурган олижаноб ғоялари шу куннинг мазмуни билан тўла ҳамоҳанг!

Муҳаммаджон ҲАКИМОВ,
филология фанлари кандидати.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

ЛЕНИН АСАРЛАРИ ЖАҲОНДА

ПАРИЖ. (ТАСС). Кўп йиллардан бери В. И. Ленининг асарлари бутун дунёда энг кўп таржима этиладиган асарлар бўлиб қолмоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг маориф, фан ва маданият масалалари билан шуғулланувчи ташкилоти (ЮНЕСКО)нинг ахборот бюллетенида шундай дейилади. ЮНЕСКО мутахассисларининг маълумотларига кўра 1979 йилнинг ўзидагина дунёнинг турли мамлакатларида Совет давлати асосчисининг таржима қилинган 406 асари нашр этилган. Бундай оммавий нашр-таржима асарларни нашр этиш соҳасида қўйилган мутлоқ рекорд, деб таъкидланади ЮНЕСКО бюллетенида.

ТИНЧЛИК АТОМИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон ядро энергиясидан фақат тинчлик мақсадларида фойдаланади ва ядровий қуролланиш пойгасини ёппасига ва батамом тўхтатиш учун қатъий курашаверади, деди республика Бош министри Ражив Ганди. У Калпакамдаги (Тамилнад штати) ядро тадқиқотлари марказига Ҳиндистон халқининг шонли фарзанди Индира Ганди номи берилишига бағишланган тантанали маросимда сўзлаб. «атомнинг парчаланишидан ҳосил бўлувчи улкан энергиядан инсоният цивилизациясини йўқ қилиб юбориш учун эмас, балки аҳоли кенг табақаларининг турмушини яхшилаш учун фойдаланилмоғи керак»,— деди. «Қўшилмаслик ва тинч-тотув яшаш сиёсатини ўтказиб келаётган Ҳиндистоннинг барча ядровий объектлари бунёдкорлик учун ишламоқда. Биз урушга қаршимиз ва атом қуроли яратилишига қарши қатъий курашаверамиз»,— деб таъкидлади Р. Ганди.

АКПнинг баёноти

ВЕНА. (ТАСС). Австрия Коммунистик партияси Марказий Комитети Эронда қўлланилаётган ғайриинсоний қийноққа солиш ва таъқиб этиш усулларига қарши норозилик баёноти берди. Яқинда Эрон халқ партиясининг (ТУДЕ) таниқли арбоби Ризо Шалтуки қийноқлар азобидан қамоқхонада вафот этди.

Австрия коммунистлари инсон ҳуқуқларини қўпол равишда бузишдан иборат мана шундай ҳаракатларга чек қўйишга чақирдилар. Улар ўз баёнотида эронлик сиёсий маҳбуслар озод этилишини талаб қилдилар.

ИРОҚ—ЭРОН ФРОНТИДА

БАҒДОД. (ТАСС). Ироқ авиацияси Форс қўлтиғидаги Эрон соҳилида «йирик денгиз нишонлари»га 18 декабрда навбатдаги зарбани берди, деб хабар қилди Ироқ ҳарбий вакили. Ироқ ҳарбий-ҳаво кучлари қирувчи-бомбардимончи самолётлари фақат 24 соат ичида 99 жанговар парвоз қилдилар.

Ўтган кунлар давомида фронт чизиғи бўйлаб шиддатли жанглар ва артиллерия отишмалари бўлди. Эрон аскарлари ва техникасига талафот етказилди, дейилади навбатдаги ҳарбий ахборотда.

Ироқ ИНА ахборот агентлигининг хабар қилишича. Эроннинг икки самолёти Майсан секторида Ироқ томонга бостириб киришга уриниб кўрган, бироқ, Ироқ ҳаво ҳужумидан мудофаа воситаларининг ўт очиши сабабли орқага қайтиб кетган. Эроннинг узоққа отувчи артиллерияси Мандали шаҳри атрофларини ва Ал-Харита шаҳрини ўққа тутган.

НИКОСИЯ. (ТАСС). Эрон ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётлари Фекка аҳоли пункти районида жамланган душман қўшинларига ҳужум қилди, деб хабар қилди Эроннинг ИРНА агентлиги. Ироқ қўшинлари ва техникаси талафот кўрди. Фронтнинг марказий участкасида Ироқ позициялари артиллериядан қаттиқ ўққа тутилди.

Эрон ҳаво ҳужумидан мудофаа воситалари шимолий секторда Ироқ авиацияси ҳужумини даф этдилар. Душман артиллерияси Хуррам-шаҳр ва Ободон шаҳарларини ўққа тутди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР

ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ШАҲАР ВА РАЙОНЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

ЎЗБЕК ТИЛИДА

Ю. Акобировнинг «ЕТУКЛИК» повести асосида ишланган

«ОИЛАВИЙ СИР»

ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ ЧИҚАРАДИ

Сценарий муаллифи—Валентин МИХАЙЛОВ.
Режиссёр — Ростислав ПИРИМОВ.
Ролларда: Ато МУҲАММАДЖОНОВ, Жамила СОДИҚОВА, Камол САИДМУРОДОВ, Тамара ШОКИРОВА, Светлана НОРБОЕВА ва бошқалар.

Қишлоқда яшовчи тожик оиласининг бошлиғи Султон Хўжа бутун умрини моддий бойлик орттиришга бахш этган ва болаларини ҳам ўзидан намуна олишга ундайди. Аммо улар отанинг бундай «фалсафа»сини рад этишади, ўз умрини яшаб бўлган эскича анъаналарга қарама-қарши йўлдан боришади.

«ТОЖИКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

ЛЕНИНГРАД ДАВЛАТ МУЗ УСТИДА БАЛЕТИ
ВА
«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИ

1985 ЙИЛ 27 ДЕКАБРДАН 1986 ЙИЛ 11 ЯНВАРГАЧА

Муз устида арча

ЯНГИ ЙИЛ БАЙРАМ ТОМОШАЛАРИНИ

НАМОЙИШ ҚИЛАДИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Европа, Жаҳон биринчиликларининг беш карра совриндори, Олимпия ўйинларининг кумуш совриндори, Халқаро классдаги спорт мастери **Людмила Смирнова**, Европа, Жаҳон биринчиликларининг тўрт карра чемпиони, Олимпия ўйинлари чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери **Алексей Уланов**, РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Ирина Филиппова**, РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Александр Яковлев**, РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Лариса Литвиненко** ва **Александр Шангин**; балет солистлари: СССР Кубоги соҳиби, СССР спорт мастери **Алексей Погодин**, СССР спорт мастери **Елена Алепко**, **Ариадна Галкина**, **Ирина Корина**, **Елена Комарова**, **Людмила Панчина**, **Наталья Рибакова**, **Виктор Ельчин**, **Владимир Зайкин**, **Михаил Каминов**, **Владимир Лебедев**, **Олег Рябов**, **Владимир Шевляков**, ёш ижрочилар Бутуниттифоқ конкурси лауреати **Ольга Кувашова**, шунингдек, **Ольга Кузнецова**, **Марина Подольская**, **Нелли Розова**, **Лариса Толкунова**, **Ольга Роша**, **Василий Васильев**, **Борис Есипов**, **Евгений Фешченко**, **Павел Иванов**, **Андрей Строганов**.

Музика раҳбари — Лео Корхин.
Репетиторлар — РСФСРда хизмат кўрсатган артист Т. Колотильшчикова, И. Дентовская.
Бош балетмейстер — РСФСРда хизмат кўрсатган артист К. А. Рассадин.

Томошалар 27 декабрдан 31 декабргача соат 11,13, 15.00 да,
1 январда — 13.00 ва 15.00 да,
2 январдан бошлаб 11,13,15.00 да бошланади.
Билетлар «Юбилей» спорт зали кассаларида ва вакиллар томонидан сотилмоқда.
Кассалар ҳар куни 12 дан 20.00 гача ишлайди.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.
Маълумотлар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-70-31 — касса, 46-07-53, 46-68-77 — администратор.

ГИЛАМЛАР ХОНАДОН КЎРКИ

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги бадиий буюмлар фабрикалари усталари тўқиб чиқараётган жозиба гулли, шўх рангли гиламлар, полослар, поёндозлар ҳар бир хонадонга файз ва тароват бахш этади.

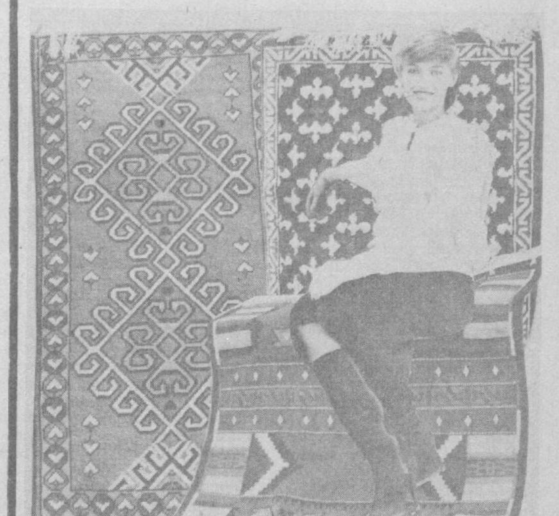

Бундай молларни универмаглар, хўжалик буюмлари магазинларидан сотиб олиш мумкин.
1 кв. метр мўйли гиламнинг баҳоси 70 сўм, поёндоз—40 сўм., полослар эса 25 сўм.

«Узместпром» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси (телефон 76-47-11).

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Узбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27).

Бўш вақт қандай ўтмоқда?

ХУШ КАЙФИЯТ БИЛАН

Тошкент бадиий буюмлар фабрикасида ишчи-хизматчиларнинг яхши дам олишлари ва бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари учун турли қулайликлар яратилган. Фабрикада кутубхона, клуб ишлаб турибди. Ашула ва рақс тўгараклари фаолият кўрсатмоқда. Шу билан бирга ишчи ва хизматчиларнинг бўш вақтларига мослаб икки кунлик дам олиш тадбирлари уюштирилган. Улар шанба ва якшанба кунлари ўз дам олиш зоналарида мириқиб ҳордиқ чиқарадилар.

Корхонанинг кўплаб ишлаб чиқариш илғорлари Болгария, Чехословакия, Германия Демократик республикаси сингари қатор социалистик мамлакатларда бўлиб қайтдилар. Бугунгача 300-нафардан ортиқ ишчи туристик саёҳатларга бориб келди.

Шу билан бирга каштачиларнинг адабиётчилар ва санъаткорлар билан тез-тез учрашувлари уюштирилмоқда. Жумладан, республикада хизмат кўрсатган артистлар Ғуломжон Ёқубов, Қизлархон Дўстмуҳамедова, дуторчи қизлар ансамбли билан бўлган учрашувлар фабрика ишчиларида яхши кайфият уйғотди.

Х. ТОЖИМАТОВ.

АДИБЛАР ИШЧИЛАР ҲУЗУРИДА

РЕСПУБЛИКА Ёзувчилар союзи Тошкент область бўлимининг саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари коллективлари ва қишлоқ меҳнаткашлари билан ҳамкорлиги тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Адиблар тез-тез улар ҳузурида бўлишиб, адабий кечалар, давра суҳбатлари ўтказмоқдалар. Ўз ижодий режалари ҳақида гапириб бермоқдалар.

Яқинда ана шундай маroқли учрашувлардан бири Чирчиқ шаҳрининг «Ғунча» тикувчилик фабрикасида бўлиб ўтди. Бу поэзия кечасида иштирок этган Азиз Абдураззоқ, Угай Дегук, Михаил Гребенюк, Людмила Егорова, Николай Стрижков, Ямин Қурбон, Фозил Ризо, Игорь Бянский, Нилуфар, Абдулхай Носиров, Ёдгор Обидов, Фарида Усмонова каби ижодкорлар ўз асарларидан намуналар ўқиб бердилар.

Кеча сўнгида фабрика партия комитетининг секретари М. И. Емченко ва касаба союз комитетининг раиси С. И. Логбон сермазмун ижодий гурунг учун ёзувчи ва шоирларга миннатдорчилик билдирдилар.

С. ҲАСАНОВ.

☸ ОЛМАЛИҚДАГИ металлурглар маданият саройи кўпинча одамлар билан гавжум бўлади. Бу ерда турли ёшдаги кишилар, айниқса, ёшлар бўш вақтларини мазмунли ўтказиш мақсадида тўгаракларнинг машғулотларида иштирок этмоқдалар. Суратда: фортепиано тўгарагининг раҳбари М. И. Чемякина шогирди М. Ражабовага янги куй ўргатмоқда.

А. Зуфаров фотоси.

СИБИРЛИКЛАР— МЕҲМОНИМИЗ

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ва П. И. Баранов номидаги Омск моторсозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективлари ўртасида ўзаро дўстона алоқалар ўрнатилганига анча бўлди. Икки меҳнат коллективлари фақатгина ишлаб чиқариш жабҳасида ҳамкорлик қилибгина қолмай дўстлар ҳузурида ўз концерт программаларини ҳам намойиш этадилар.

Яқинда Омск моторсозлар маданият саройининг СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг уч марта дипломанти «Сибирочек» ашула ва рақс халқ ансамбли самолётсозлар ҳузурида меҳмон бўлдилар. Омскликларнинг «Ижодий ютуқларимиз КПСС XXVII съездига» шиори остидаги концерт программалари авиасозлар томонидан қизғин кутиб олинди.

А. КАШАПОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

МУҲИМ ҒАЛАБАЛАР ОЛДИНДА

Яқинда Тошкентдаги Островский номли пионерлар саройида бўлиб ўтган шахмат мусобақаларида иштирок этган Муқаддам Мансурова кўпчилик диққатини ўзига тортди. Бу ерда аёллар ўртасида шахмат бўйича республика шахсий чемпионати ўйинлари ўтказилди.

Муқаддам ўзидан анча тажрибали спортчилар билан бўлган учрашувларда кўпчилик учун янги бўлган комбинацион ечимларни қўллаб, рақибларини доғда қолдирар ва шу тариқа томошабинлар ва мутахассислар эътиборини ўзига жалб этарди. Лекин чемпионат сўнгига бориб, тажриба ўз кучини кўрсатди. Таниқли шахмат усталари совринли ўринларга чиқиб олдилар. Мансурова эса 30 шахматчи ўртасида 7-ўринни эгаллади.

— Муҳими бунда эмас,— дейди мусобақанинг сўнгги кунида бўлган қисқа суҳбат чоғида шахматчи қиз,— аввало бу турнирда шахматнинг янги ечим вариантларини ўргандим. Тажриба орттирдим...

Муқаддамнинг келажакка ишонч билан қарашини табриклаш керак. СССР спорт мастери М. Муҳиддинов Мансурова ўйинларига баҳо берар экан, «тиришқоқ, умидли бу шахматчидан келажакда юқори натижаларни кутиш мумкин», деди.

Ҳозир Муқаддам Калинин районидаги 27-ўрта мактабнинг 9-синфида ўқимоқда. У мактабда аъло ўқиш билан бирга турли тоифадаги спорт мусобақаларида ҳам иштирок этишга вақт топади. Вақт топадигина эмас, турнирларда уста шахматчиларга муносиб рақиб эканлигини исботлашга ҳаракат қилади. 1983 йилда қизлар ўртасида Тошкент шаҳар чемпионати ўтказилганда ҳам шундай бўлганди. «Пахтакор» кўнгилли спорт жамиятининг вакили биринчи разрядли шахматчи М. Мансуровага деярли ҳеч ким аҳамият бермади. Турнир сўнгида эса Муқаддам Мансуровани ҳамма чемпионлик унвони билан табриклади.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

☸ СУРАТДА: (чапда) Муқаддам Мансурова ўйин … пайтида.

М. Юсупов фотоси.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

● Кишиневда «Советские профсоюзы» журнали соврини учун ўтказилган халқаро турнирда кўплаб кучли дзю-дочилар тўпландилар. Беллашувларда мамлакатимиз полвонларидан ташқари 6 чет эл мамлакатининг 50 га яқин дзюдочилари иштирок этганликлари бунинг ёрқин мисолидир. Бу йирик турнирда чирчиқлик «Меҳнат» спорт жамиятининг вакили Дмитрий Соловьев қўш ғалабани қўлга киритди. Дастлаб у 95 килограммгача вазн категориясида қатнашиб, бронза мукофотига сазовор бўлди.

Турнир ниҳоясида мутлақ чемпионлик учун курашлар ўтказилди. Соловьев бу турнирнинг дастлабки беш беллашувида ишончли ғалабага эришди. Финалда эса халқаро тоифадаги СССР спорт мастери А. Шабалевич (Минск)га ютқазиб қўйиб, кумуш мукофот соҳиби бўлди.

● Бир неча кун давомида Тошкент трактор заводи спорт комплекси залида республикамизнинг кучли самбочилари Ўзбекистон кубоги ўйинларида ҳамда республика биринчилигида иштирок этдилар. Айниқса 1967—1968 йилларда туғилган спортчилар ўртасидаги беллашувлар областимиз самбочилари учун муваффақиятли бўлди. Бу турнирда тошкентлик армиячи Т. Разваляев, Т. Сайдалихўжаев (Оржоникидзе), О. Маъмуров (Бекобод) ўз вазн категорияларида ғалабага эришиб, СССР спорт мастери нормативини бажардилар. Оржоникидзелик Т. Жуманов ҳамда бекободлик И. Қурбонқуловлар иккинчи ва учинчи ўринларни эгалладилар.

● Олмалиқ, Ангрен, Бекобод, Янгийўл шаҳарлари ҳамда Чиноз, Тошкент, Ўрта Чирчиқ, Коммунистик, Бўка, Бўстонлиқ районларининг оғир атлетикачилари Бекобод турнирига тайёргарликни бошлаб юбордилар. Бу ерда 25 декабрдан 29 декабргача оғир атлетика бўйича Тошкент область спартакиадаси ўтказилади.

А. ЮСУПХЎЖАЕВ,
область спорт комитетининг инструктори.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ
ЛЕНИНГРАД
КЎЧАСИ, 32

Р. 06212. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684 А. 1852. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12